

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

16^E JAARGANG

WOENSDAG 15 APRIL 1931

No. 798

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hooghweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f.20,—. Buitenland en Koloniën f.23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangten de abonnees, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruijgeplaatweg.

Advertenties f.0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en girorekening No. 145192.

14 APRIL 1931.

De lichte aarzeling op den eersten werkdag der afgelopen week was op de volgende dagen geheel verdwenen en de gewone grootere geldvraag voor den Mei-termijn begon goed voelbaar te worden. Particulier disconto steeg daardoor vrij snel van $1\frac{3}{16}$ pCt. tot $1\frac{7}{16}$ pCt.; terwijl gisteren ook wel $1\frac{1}{2}$ pCt. moest worden toegestaan. Ook callgeld was weder sterker gevraagd en vrijwel onveranderlijk tot 2 pCt. te plaatsen; de prolongatierente noteerde meestal $1\frac{1}{2}$ pCt.; Zaterdag werd $1\frac{1}{4}$ pCt. genoteerd.

* * *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank geeft de post binnenlandsche wissels een stijging van f.1,5 miljoen te zien. De beleeningen blijken met f.33,1 miljoen te zijn afgenomen. Het tegoed van het rijk, dat de vorige weekstaat had aan te wijzen, heeft plaats gemaakt voor een debetsaldo van de schatkist ten bedrage van f.400.000.—

De goudvoorraad der Bank bleef vrijwel onveranderd. De zilvevoorraad vermeerdeerde met f.1 miljoen. De post papier op het buitenland en de diverse rekeningen op de actiefzijde van de balans stegen respectievelijk met f.150.000.— en f.7,2 miljoen.

De biljettencirculatie vertoont een teruggang van f.15,3 miljoen. De rekening-courant-saldi van anderen blijken met f.1,9 miljoen te zijn afgenomen. Het beschikbaar metaalsaldo klom met f.10,2 miljoen. Het dekkingspercentage bedraagt ruim 56.

* * *

De afgelopen week heeft zich gekenmerkt door een ruim aanbod van wissels, die hier daardoor zeer flauw lagen; de Gulden was internationaal vast.

Het duurdere geld, en winstnemingen op vroeger, voor geld-belegging buitenslands, gekochte Ponden hebben den koers, vooral op den laatsten dag, een heel eind omlaag gebracht; van $12.11\frac{13}{16}$ kwam de notering op $12.09\frac{3}{8}$, op welken prijs De Nederlandsche Bank iets uit de markt nam. Dollars hadden eveneens een aanzienlijken koersteruggang te boeken, nl. van 2.4943 tot 2.4903. Dollars in Londen veranderden slechts weinig; van 4.8589 liepen zij eerst terug op 4.8506 om weder op 4.8586 te sluiten. Markten kwamen van $59.38\frac{1}{2}$ op 59.30 (Dollars tegen Markten $4.2002\frac{1}{2}$). Fransche Francs $9.75\frac{5}{8}$ — $9.74\frac{1}{4}$. (Ponden tegen Francs $124.21\frac{1}{2}$). Belga's 34.68 — $34.62\frac{1}{2}$. (Ponden tegen Belga's $34.95\frac{1}{4}$). De overige deviezen zijn natuurlijk alle, in overeenstemming met de leidende wissels, lager: Zwitsersche Francs $47.98\frac{1}{2}$, Lires 13.04, Shillingen $35.02\frac{1}{2}$, Kopenhagen 66.64, Oslo 66.66, Stockholm 66.68. Peseta's, die zich de geheele week hebben kunnen handhaven en zelfs van 27.50 tot 27.70 konden verbeteren, zijn na het bekend worden van de voor de Spaansche regeering zoo ongunstige verkiezings-uitslagen, tot 25.90 gedaald. Braziliaansche Milreis handhaafden zich op ca. $18\frac{1}{2}$, doch de Argentijnsche Peso daalde van $86\frac{1}{2}$ op $86\frac{1}{4}$. Uruguay Pesos lager op 1.74. Mexicaansche \$ 1.19. Canada \$ $2.58\frac{15}{16}$.

De termijnmarkt had een geheel eenzijdig karakter; algemeen waren contante wissels aangeboden, waartegen dan natuurlijk termijn gezocht werd; het was vaak heel moeilijk contant onder te brengen, wijl biedingen geheel ontbroken. De slotnoteringen voor 1- en 3-maands waren: voor Ponden: $\frac{7}{8}$ resp. $1\frac{15}{16}$, voor Dollars: 13 resp. 27 en voor Markten: $6\frac{1}{2}$ resp. 19 punten, alles disagio.

LONDEN, 13 APRIL 1931.

Zooals verleden week was te voorzien, is het de markt op Dinsdag niet gelukt om de schuld aan de Bank van Engeland geheel af te betalen, maar moest een deel voor eene week worden vernieuwd. De definitieve afbetaling zal dus morgen moeten plaats hebben. Met het terugvloeien van het voor de Paaschdagen onttrokken geld is de positie nu echter gemakkelijker.

Disconto bleef vast gestemd, terwijl de notering zich op $2\frac{1}{2}$ pCt. handhaafde. De goudvoorraad van de Bank van Engeland nam weder aanzienlijk toe; men hoopt, dat de Bank zal kunnen voortgaan in de eerstvolgende weken een groot deel van het goud in de open markt tot zich te trekken, ofschoon een kleine verlaging in de dollarnotering een mogelijkheid van concurrentie voor Amerikaansche rekening doet ontstaan.

DE VOORBEREIDENDE CONFERENTIE TOT DE TWEDE TARWECONFERENTIE.

I.

Van 26 Maart tot 2 April is te Rome onder de leiding van het Internationaal Landbouwinstituut de bijeenkomst gehouden, die aangekondigd was als de Voorbereidende Conferentie tot de Tweede Tarweconferentie. De eerste tarweconferentie is te Rome reeds gehouden in 1927 in een tijd, toen gedacht werd aan de mogelijkheid van schaarschte aan tarwe. Het plan om in 1932 het tarwevraagstuk weder te Rome in een internationale bijeenkomst in behandeling te nemen is gerijpt in dezen tijd, waarin niet schaarschte aan het voornaamste broodgraan dreigt, doch juist groote overvloed de prijzen heeft doen dalen tot een peil, dat alom aan den landbouw groote verliezen berokkent. In verband met den grooten omvang en de veelzijdigheid van het vraagstuk werd het noodig geoordeeld, eerst een voorbereidende conferentie te houden, die dus nu heeft plaats gehad, doch die tenslotte nauwelijks den indruk heeft gemaakt, een voorbereidend karakter te bezitten.

Evenmin echter viel aan deze conferentie veel definitiefs te constateeren, doch dit schijnt nu eenmaal beschoren te zijn aan alle internationale bijeenkomsten over de vraagstukken, die de landbouwerisis betreffen. Telkens weder hebben zij zich tot nog toe bepaald tot uitvoerige bespreking van de moeilijkheden, die de nood van den landbouw aan zeer veel landen berokkent en van de noodzakelijkheid, om daartegen maatregelen te beramen. Werkelijk zijn ook reeds verschillende van zulke maatregelen ter sprake gekomen en door enkele landen of groepen van staten met warmte verdedigd en aanbevolen. Van de mogelijkheid om een of meer van die plannen tot uitvoering te brengen is tot nog toe echter niet veel gebleken en Rome heeft daarin weinig verandering gebracht. Een uitzondering kan hier slechts worden gemaakt ten opzichte van het internationaal landbouweridiet, dat sedert eenigen tijd te Genève behandeld wordt door de Commissie-Ter Meulen¹⁾ die zich nu bezig houdt met het samenstellen van de details eener regeling. Misschien zal op dit gebied dus binnenkort iets worden bereikt, doch de wortel van het kwaad wordt door een credietregeling eigenlijk niet aangetast. Werkelijke verbetering van den voor den producent zoo zeer ongunstigen toestand der tarwemarkt is slechts mogelijk door een herstel van het evenwicht tusschen aanbod en vraag. Ook te Rome is nog weder geredetwist over de vraag, of gesproken moest worden van overproductie dan wel tevens van onderconsumptie en in hoeverre de zich werkelijk manifesterende vraag naar tarwe slechts een deel vormde van de werkelijke behoefte, die wegens de algemeene depressie slechts gedeeltelijk in de vraag tot uiting komt. Veel tijd is echter aan dit onderwerp en aan de oorzaken der crisis, die op vorige conferenties (Genève, Parijs) reeds veel tijd hebben gevegd, ditmaal niet ten koste gelegd en men heeft zich vrijwel geheel bepaald tot bespreking van maatregelen, die tot een herstel van het evenwicht zouden kunnen leiden. Er waren daartoe te Rome vertegenwoordigers bijeengekomen van 48 landen en steeds viel op te merken, hoe uitstekend degenen, die aan de besprekingen deelnamen, met de vele zijden van het vraagstuk op de hoogte waren. Er bestond dan ook over den feitelijken toestand, zijn beteekenis en de groote gevaren, welke hij voor vele landen in zich bergt, nauwelijks enig verschil van gevoelen. Des te meer echter was dat het geval ten aanzien van de middelen, die ter bestrijding der moeilijkheden werden aanbevolen. Duidelijk waren daarbij vier groepen van staten te herkennen, die gevormd werden door:

¹⁾ Zie E.-S. B. van 11 Maart jl.

INHOUD.

Blz.

DE VOORBEREIDENDE CONFERENTIE TOT DE TWEDE TARWECONFERENTIE I door <i>Jan Schilthuis</i>	356
De Nederlandsche Katoenindustrie in 1930 II (Slot) door <i>Joan Gelderman</i>	358
Omvang en eenige oorzaken van de „merger“-beweging in de Vereenigde Staten na den oorlog II (Slot) door <i>Mr. P. Liefstinck</i>	360
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De houtindustrie en houtuitvoer van Sowjet-Rusland door <i>Prof. Boris Brutzkus</i>	362
Tien jaren van Palestijnsche staathuishoudkunde I door <i>Dr. Alfred Bonnè</i>	365
Enkele opmerkingen in verband met het Duitsch-Oostenrijksche douaneverdrag door <i>F. C. Baron van Aerssen Beyeren</i>	367
AANTEEKENINGEN:	
De goederenbeweging in de haven van Rotterdam in 1930	368
Indexcijfers van scheepsvrachten	368
Indexcijfers van groot- en kleinhandelsprijzen in Nederlandsch-Indië	369
Het prijsverloop van groothandelsartikelen gedurende het eerste kwartaal van 1931 III (Slot)	370
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	374-378
Geldkoersen. Bankstaten. Verkeerswezen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	

1o. de Europeesche exportlanden, welke men gewoonlijk aanduidde als de Donaulanden, al behoort ook Polen tot die groep;

2o. de overzeesche exportlanden Canada, Argentinië en Australië. Tot deze groep behooren eigenlijk ook de Vereenigde Staten van Amerika, doch deze hadden geen gedelegeerden gezonden en verkeerden ook overigens om nader te noemen redenen eigenlijk in een speciale positie;

3o. de Europeesche invoerlanden met belangrijken eigen graanverbouw en hooge invoerrechten op graan, waartoe vooral Duitschland, Frankrijk, Italië, doch ook Oostenrijk en Tsjechó-Slowakije te rekenen vallen;

4o. de Europeesche landen met lage of zonder invoerrechten op graan, voornamelijk Engeland, Nederland, België, Denemarken.

Verder was te Rome nog Rusland vertegenwoordigd, dat moeilijk bij een dezer groepen valt onder te brengen, doch blijkens de uitingen zijner gedelegeerden het dichtst stond bij de groep der overzeesche exportlanden.

* * *

De belangen van deze groepen loopen sterk uiteen en hetzelfde was het geval met de meeningen, welke er werden uitgesproken over de ter tafel gebrachte voorstellen ter bestrijding der crisis. Reeds dadelijk bleek het, dat over geen dier voorstellen eensgezindheid te bereiken zou zijn. Dit was trouwens reeds aan het licht getreden in de vergaderingen, welke vóór den aanvang der Conferentie gehouden zijn door het Bestuur van het Instituut met graanhandelaren, bestuurders van groote landbouworganisaties en leiders van meer of minder officiële graanverkoop-bureaux uit Engeland, Nederland, Frankrijk, Italië, Polen, Zuid-Slavië, Rusland, Canada, de Vereenigde Staten van Amerika en Argentinië, die door het Instituut als deskundigen waren uitgenoodigd om de punten van de agenda der conferentie eerst eens te bespreken en het terrein te verkennen. De daar verkondigde opvattingen waren vrijwel dezelfde, die later ook tijdens de conferentie tot uiting kwamen, doch bijzondere vermelding verdient de tijdens de voorbereidingen van Amerikaansche zijde gekomen mededeeling, dat na de gebleken mislukking van de pogingen van den Federal Farm Board tot blijvende opdrijving der tarweprijzen, de tarweproductie in de Vereenigde Staten in zoo sterke mate zou worden ingekrompen, dat er van een surplus voor uitvoer geen spake meer zou zijn. Gedeeltelijk zou dat samengaan met vermeerdering der productie van voergranen en van den veestapel, doch zoodra het gevaar zou

‘outstaan’ voor een teveel aan maïs, gerst, haver, vleesch of zuivelproducten, zou men eenvoudig den grond ongebruikt laten, liever dan met verlies te werken, waartoe een zeer groot aantal der Amerikaansche boeren na de verliezen der afgelopen 2 jaren trouwens toch niet meer in staat zouden zijn. Op de eenigszins ongeloovige gezichten der toehoorders reageerde de Amerikaansche landbouw-deskundige met de opmerking, dat het toch voordeliger is om 300 bushels tarwe te verbouwen, die verkocht kunnen worden voor \$ 2.— per bushel dan 600 bushels van 50 cents, den prijs, dien de Amerikaansche boer tegenwoordig voor zijn tarwe ongeveer kan krijgen en achter den hoogen Amerikaanschen tariefmuur zou bij kleinere productie een prijs van \$ 2.— wel te bereiken zijn. Het vooruitzicht van deze sterke productiebeperking zou de reden zijn, waarom men zich in Amerika voor de landbouwcrisis buiten zijn eigen land nauwelijks meer interesseert. Vooralsnog lijkt eenige twijfel aan een spoedige uitvoering van dit restrictie-plan niet misplaatst, doch indien het daarmee ernst mocht worden, zou inderdaad de oplossing van het tarwe-vraagstuk veel naderbij zijn gebracht. Een der oorzaken van de crisis is immers juist het steeds de markt bedreigende overschot der Vereenigde Staten en indien in volgende jaren zulk een overschot niet meer zou bestaan, ware voor verbreking van het evenwicht in de toekomst veel minder te vreezen.

Productie-beperking als middel tot herstel van het evenwicht tusschen aanbod en vraag heeft in Januari in de te Genève gehouden landbouw-conferentie reeds een der voornaamste punten van bespreking uitgemaakt, en men dacht toen nog aan de mogelijkheid van een door de overheid in alle productielanden te bewerkstelligen vermindering naar een voor allen gelijk percentage. De conferentie te Rome heeft met dit denkbeeld afgedaan, waarschijnlijk voor goed. Interessant was op dit punt de uiteenzetting van den voorzitter der Russische delegatie Prof. Kritzman. Deze wees erop, dat Rusland genoodzaakt is; zijn graanproductie en dus ook die van tarwe, steeds uit te breiden voor de voeding zijner sterk toenemende bevolking, temeer omdat een steeds grooter gedeelte dier bevolking in de industrie werkzaam is. De Russische regeering kan onmogelijk het risico op zich nemen, dat door ongunstige weersomstandigheden de oogst onvoldoende zou zijn voor de binneulandsche behoefte. Er zal dus meestal een overschot voor uitvoer beschikbaar zijn en ook naar uitbreiding van dat overschot zal men blijven streven, omdat Rusland nu eenmaal behoefte heeft aan uitvoer ter betaling der benodigde machines en andere goederen voor de uitbreiding zijner industrie en anderszins. Prof. Kritzman verklaarde wel, dat Rusland bereid is om mee te werken tot bestrijding van de algemeene akkerbouw-crisis, doch bij het streven naar verhooging van de prijzen van landbouwproducten steeds de belangen van de groote massa der verbruikers in het oog zal houden.

Bij het verdere verloop van de besprekingen op deze conferentie is overigens van die Russische bereidwilligheid tot samenwerking met de andere landen niet bijster veel meer gebleken, maar evenmin had de Argentijnsche gezant te Rome eigenlijk veel aanleiding tot zijn uitval tegen Rusland, waarmee deze reeds op den eersten dag der algemeene besprekingen enige beroering verwekte. Evenals Canada en Australië verklaarde hij eerst, dat in zijn land een systematische vermindering van de tarweproductie als uitgesloten moest worden beschouwd. Hij voegde daaraan toe, dat deze steeds van Europeesche zijde aan de overzeesche productielanden gestelde eisch volslagen ongerechtvaardigd was, omdat immers eenige jaren geleden, toen Europa een tekort aan tarwe had, Argentinië, Canada en Australië het zijn geweest, die den toestand hebben gered. Het paste

dus Europa niet, om nu productievermindering te eischen, doch de Argentijnsche gezant voegde daar aan wijselijk niet toe, dat de overzeesche exportlanden Europa indertijd voor die tarwe zeer duur hebben laten betalen.

Verder verweet hij aan de tot nog toe gehouden conferenties, dat die de tarwe-crisis te veel hebben beschouwd als een Europeesch vraagstuk, terwijl een oplossing toch slechts mogelijk is door internationale samenwerking, omdat de groote uitvoer-overschotten immers juist buiten Europa worden verbouwd. Dit verwijt was in het bijzonder gericht tot de Donaulanden, die immers als een voor hen zeer belangrijk middel ter bestrijding der crisis voor hun tarwe preferentiële douanebehandeling vragen aan die West- en Centraal-Europeesche landen, die Donautarwe plegen te koopen en hooge invoerrechten heffen. Vrij algemeen heerschte de meening, dat Oostenrijk, Duitschland en Tsjecho-Slowakije wel tot een tegemoetkoming in die richting bereid zijn. Vooral de Roomeensche minister Madgearu is het geweest, die op welsprekende en zelfs soms dramatische wijze te Rome, onder verwijzing naar de in zijn land en de andere Donaulanden tengevolge der landbouw-crisis heerschende ellende, het verzoek om preferentiële rechten heeft verdedigd. Hetzelfde deden Zuid-Slavië, Hongarije en Polen, doch geen van hen sprak van de moeilijkheden, welke de West-Europeesche landen bij eventuele stappen ter inwilliging van het verzoek zouden ondervinden van de omstandigheid, dat hun handelsverdragen met de overzeesche uitvoerlanden de meestbegunstigingsclausule bevatten. De Argentijnsche gezant te Rome was de eerste, die daarop wees. Hij verzekerde met den meesten nadruk, dat Argentinië onder geen beding zijn toestemming tot die derogatie aan de meest-begunstigingsclausule zal verleenen, zolang die clausule bestaat.

De verdedigers van het verzoek der Donaulanden om preferentie hebben herhaaldelijk verwezen naar het rapport-Stucki, indertijd aanvaard door de economische conferentie te Genève van November 1930. In dat rapport worden de gedetailleerde bedoelingen van het Oost-Europeesche verzoek om preferentie nauwkeurig uiteengezet. Ofschoon de Donaulanden vooral bij monde van Minister Madgearu aanvoerden, dat het verzoek om preferentie slechts betrekking had op tarwe en volgens het door hen aanvaarde rapport-Stucki slechts een beperkte hoeveelheid betrof, overeenkomende bijvoorbeeld met het gemiddelde van hun uitvoer der laatste 5 jaren en niet meer dan 5 à 10 pCt. uitmakende van den geheelen tarwe-invoer der in aanmerking komende West-Europeesche staten, zoodat het door de overzeesche landen gevreesde nadeel onbeduidend zou zijn, de Argentijnsche oppositie werd niet opgegeven. Canada en Australië sloten zich daarbij aan en ook Engeland, Nederland en sommige andere invoerlanden hebben verklaard, niets voor de preferentie te gevoelen. Van Nederlandsche zijde werd daarbij nog uiting gegeven aan de ook elders gevoelde vrees, dat de staten, welke aan de Donaulanden de preferentie zouden verleenen, in ruil daarvoor preferentie zouden krijgen voor hun uitvoer-producten. Daar zij zelf (Engeland, Nederland, België, Denemarken) geen invoerrechten op tarwe heffen en dus volgens het rapport-Stucki ook niet van hen wordt gevraagd of verwacht, dat zij aan de tarwe der Donaulanden preferentie verleenen, zou zulk een ruil sterke benadeeling beteekenen voor hun export naar de Donaulanden. Er heeft zich toen het merkwaardige verschijnsel voorgedaan, dat er op dit punt verschil van meening bleek te bestaan in de groep der Donaulanden. Terwijl van Zuid-Slavische zijde onderhands verzekerd werd, dat van een ruil, als zoeven bedoeld, geen sprake zou zijn en men slechts eenzijdige preferentie eischte voor de tarwe zonder eenige tegenprestatie en men het zelfs bij afwijzing

van dien eisch op een tarievenoorlog zou laten aankomen, bleef een officiële bevestiging daarvan uit. Het schijnt namelijk, dat Roemenië reeds met Duitsland en Oostenrijk onderhandelingen begonnen is, die wel degelijk op wederzijdsche preferentie zijn gebaseerd. De door Nederland te Rome uitgesproken vrees schijnt dus niet ongegrond, te minder omdat de mogelijkheid van wederzijdsche preferentie reeds in het rapport-Stucki werd aangegeven. Daarin leest men namelijk, dat wanneer de staten, die aan de Donaulanden preferentie verleenen, daarvoor preferentiële behandeling hunner uitvoerartikelen verlangen, zij zulk een preferentie slechts kunnen verkrijgen, indien de landen, met wie zij meestbegunstiging zijn overeengekomen, daartoe hun toestemming geven.

Er is tegen het denkbeeld der preferentie een zoo sterke oppositie gerezen, dat er vooralsnog niet veel kans schijnt te bestaan op een zoo algemeene instemming met deze derogatie aan de meestbegunstigings-clausule, dat de voor het verleenen der preferentie in aanmerking komende West- en Centraal-Europese landen deze kunnen verleenen. In de sub-commissie over dit onderwerp, die evenals in November te Genève ook nu weder gepresideerd werd door den Zwitserschen gedelegeerde Stucki, heeft men het zelfs niet kunnen brengen tot het aanvaarden van het Geneefsch rapport-Stucki, dat toch eigenlijk tot niets bindt, omdat het verklaart, dat de preferentie slechts kan worden verleend met toestemming der landen, welke meestbegunstiging genieten. Als reden voor hun weigering om zich met het rapport-Stucki accoord te verklaren voerden verschillende overzeesche productielanden en Rusland aan, dat zij de vroegere besprekingen niet hadden meegemaakt en als eind-beslissing op dit punt verklaarde dan ook de conferentie slechts, dat de beschouwingen over de preferentiële behandeling van de tarwe der Donaulanden nu zoover gevorderd was als langs den weg van multilaterale besprekingen mogelijk was. Voor de Donaulanden dus een zeer poover resultaat. Dat Minister Madgearu nog dreigde met een „economisch Donaablok” en tenslotte toch nog met de mogelijkheid, dat de Donaulanden en Polen in het vervolg bij het afsluiten van handelsverdragen als *conditio sine qua non* voor hun graan preferentie zouden eischen met eventueel in ruil preferentiële behandeling van hun invoer uit de aan dien eisch toegeevende landen, alles zonder de reserves van het plan-Stucki omtrent instemming der landen, die meestbegunstiging genieten, heeft hun niet mogen baten.

Intusschen mag hier nogmaals worden gewezen op een passage van de inhoudrijke rede van den Argentijnschen gedelegeerde. Nadat deze had opgemerkt, dat het verzoek om preferentie niet thuis hoort op deze conferentie, welke bijeengeroepen was voor het ontwerpen op economische basis van maatregelen tot bestrijding der tarwecrisis, doch eerder op een daartoe speciaal te beleggen bijeenkomst voor het verleenen van sociale en financiële hulp aan de Donaulanden, en nadat hij uitdrukkelijk gewezen had op Argentinië's vasthouden aan de meestbegunstigings-clausule, volgde zijn aanval op Rusland, waarop ik reeds heb gezinspeeld. Hij was namelijk van meening, dat de wijze, waarop Rusland den uitvoer van graan organiseert, die in sterke mate tot de crisis heeft bijgedragen, de gedachte doet opkomen, of niet een georganiseerde bestrijding van den Russischen uitvoer geboden is en of in verband daarmee niet de meestbegunstigings-clausule als verouderd moet worden aangemerkt en in de handelsverdragen plaats moet maken voor andere bepalingen, die differentieële behandeling van den uitvoer uit de verschillende exportlanden mogelijk maakt. De Russische delegatie, die reeds evenals de andere groote uitvoerlanden had verklaard, gekant te zijn tegen iedere preferentiële behandeling van welk ander uitvoer-

land dan ook, vatte op die verklaring natuurlijk vuur en reageerde daarop op weinig vriendelijke wijze. Behalve Argentinië heeft echter te Rome geen enkele delegatie zich tot verwijten aan het adres van Rusland laten verleiden en van het prijsgeven van de toepassing der meestbegunstigings-clausule is verder niet meer gerept.

JAN SCHILTHUIS.

(Slot volgt).

DE NEDERLANDSCHE KATOENINDUSTRIE IN 1930.

II (Slot.)

Wat Nederlandsch-Indië betreft, moet men in aanmerking nemen, dat de concurrentie van de Japansche industrie op die markt in het afgelopen jaar belangrijk is verscherpt. Voor den invoer op Java en Madoera komen wij voor de voornaamste invoerlanden tot de volgende cijfers:

Jaar	1928	1929	1930
Totale invoer	f 133 miljoen	f 129 miljoen	f 92 miljoen
Nederland 27.05 pCt.	28.60 pCt.	29.57 pCt.
Engeland 26.73 „	23.77 „	20.18 „
Japan 26.56 „	31.05 „	36.05 „

De totale invoer uit Nederland is dus wel relatief iets toegenomen, doch blijft, zoowel wat waarde als hoeveelheid betreft, nog belangrijk beneden den invoer van de vorige jaren, terwijl de Japansche invoer relatief steeds toeneemt en thans belangrijker groter is dan den invoer uit Nederland en Engeland, welke beide landen in 1913 samen nog ruim 90 pCt. van den totalen invoer aan manufacturen leverden. Was in de vorige jaren de invoer van gebleekte manufacturen uit Japan nog onbetekenend, in 1930 is deze invoer vrij belangrijk toegenomen en men zal er op moeten rekenen, dat Japan ook in de toekomst een geduchte concurrent in gebleekte goederen zal worden. De totaalinvoer uit Japan aan gebleekte stoffen bedroeg gedurende 1930 1,5 miljoen KG. ter waarde van f 2,8 miljoen, tegen 545.000 KG. ter waarde van f 1,4 miljoen in 1929 en waar deze hoeveelheid in hoofdzaak slechts uit enkele soorten cambrics bestond, was in die speciale soorten de concurrentie bijzonder hevig en heeft men er mede bereikt, dat het prijsniveau voor alle soorten Europeesche cambrics geweldig is gedaald en de marktpositie voor dit hoofdproduct van de groote Twentsche exportweverijen bijzonder onbevredigend is geworden. Over het algemeen heeft de Javamarkt in het afgelopen jaar aan fabrikanten groote teleurstellingen gebracht. Gedeeltelijk is zulks het gevolg geweest van de groote prijsdaling van ruwe katoen, waardoor de voorraden, die tegen het einde van 1929 zeer groot waren, belangrijk in waarde achteruit liepen, terwijl verder de prijsdaling van alle koloniale uitvoerproducten de koopkracht op Java sterk deed verminderen en daardoor de afname der voorradige goederen steeds onbevredigend bleef. Het spreekt vanzelf, dat deze ongunstige factoren, gepaard aan een drang bij importeurs om de aankomende goederen zoo spoedig mogelijk in consumptie te brengen, een ruineusen invloed op de verkoopprijzen had en het behoeft dan ook niet te verwonderen, dat deze spoedig een niveau bereikten, dat voor de Europeesche fabrikanten sterk verliesgevend was. Voor de Japansche fabrikanten schijnt zulks nog niet in dezelfde mate het geval te zijn geweest, want hoewel ook daar te lande gedurende 1930 tot productiebeperking werd overgegaan, zijn de uitvoeren naar Java relatief verder toegenomen en was speciaal in de laatste maanden nog niets te bespeuren van een minder hevig aanbod uit Japan.

In Engelsch-Indië heeft men niet alleen te kampen gehad met de boycot-beweging tegen Europeesche goederen, doch ook met de protectionistische maatregelen van de Britsch-Indische Regeering, die op dit gebied nog gedreven wordt door den sterken politieken invloed van velen, die bij de katoenindustrie daar te lande zijn betrokken. De invoerrechten op katoenen manufacturen; die in Maart 1930 van 11 pCt. zijn

verhoogd op 15 pCt. voor Britsche manufacturen en 20 pCt. voor niet-Britsche goederen, zijn in Februari 1931 om fiscale redenen opnieuw 5 pCt. verhoogd, zoodat thans de Nederlandsche manufacturen in Engelsch-Indië met een invoerrecht van 25 pCt. zijn belast, een recht, dat in vele gevallen geheel prohibitief werkt. Het behoeft dan ook geen verwondering te wekken, dat de Britsch-Indische fabrieken, die tot nu toe meestal uitsluitend voor hun grovere manufacturen Oost-Indische katoen verwerkten, geleidelijk tot de betere soorten zijn overgegaan en vooral de laatste maanden heeft deze beweging verderen voortgang gemaakt. Volgens een opgave uit particuliere bron bedroegen de invoeren in Engelsch-Indië gedurende de maanden September/Februari in:

	1929/'30	1930/'31
	balen	balen
Amerikaansche katoen	6.300	50.000
Egyptische katoen	1.800	75.000
Afrikaansche katoen	31.000	25.000

Voor al van de eerste beide soorten is de toename zeer belangrijk en blijkt daaruit dus wel, dat men ook in Engelsch-Indië zal trachten zich geleidelijk minder afhankelijk te maken van den invoer van de fijnere Europeesche goederen.

Voor dat gedeelte van de Europeesche katoenindustrie, dat zich tot nu toe hoofdzakelijk op den export naar de overzeesche markten had toegelegd, zijn de vooruitzichten dus verre van gunstig.

Ook voor de verwachting, dat China op den duur, bij intreding van meer normale politieke omstandigheden daar te lande, nog een belangrijk afzetgebied voor de Europeesche katoenindustrie zal worden, schijnt weinig reden te zijn. In de eerste plaats moet men rekening houden met het feit, dat in China zelf na den oorlog een zeer belangrijke katoenindustrie is ontstaan, die in vele gevallen nog goedkooper schijnt te werken dan de Japansche industrie. Bovendien wordt van den invoer aan manufacturen in China circa 80 pCt. door Japan geleverd, zoodat bij een verbetering van de vraag waarschijnlijk de Japansche industrie in de eerste plaats zou profiteren, die bovendien nog het groote voordeel heeft van den geringeren afstand. Het aantal Europeesche importeurs, dat zich zoowel te Hongkong als te Shanghai bezighield met den import van Europeesche manufacturen, is dan ook in de laatste jaren sterk verminderd en vele groote huizen, die meerdere generaties hebben bestaan, zijn of geliquideerd, of hebben hun zaken met die van anderen gecombineerd. Op dit gebied hebben zich ook in het Verre Oosten groote veranderingen voltrokken en de Europeesche invloed op handelsgebied is daar in de laatste jaren sterk verminderd.

De uitvoeren van katoenen manufacturen uit Lancashire zijn dan ook in de laatste maanden zeer sterk verminderd en hoewel de toestand in Japan volgens verschillende berichten minder bevredigend was en in de meeste fabrieken daar ook korter werd gewerkt, is de achteruitgang daar heel wat minder geweest dan in Engeland. De totale uitvoercijfers hebben nl. in millioen square yards bedragen:

	Engeland	Japan
4e kwartaal 1929	823.4	450.1
1e „ 1930	894.-	464.6
2e „ 1930	593.3	351.3
3e „ 1930	508.1	366.9
4e „ 1930	410.8	389.-

Hieruit zou men dus afleiden, dat de bedrijvigheid in Japan in de laatste maanden weer eenigszins is toegenomen en de berichten, die ons uit andere bronnen van dit land bereiken, wijzen daar eveneens op.

Men zal dus in Europa rekening moeten houden met het feit, dat een groot gedeelte van het afzetgebied in Oost-Azië duurzaam voor de Europeesche industrie is verloren en het zal zeker niet eenvoudig zijn, dit verloren terrein op andere wijze te vervangen. Men moet vooral niet vergeten, dat de douane-politiek van vele landen er na den oorlog op gericht is ge-

weest om zich meer „self-supporting” te maken, zoodat wat landbouw- als industrie-producten betreft en dat juist deze hoge tariefmuren niet alleen den invoer belemmeren, maar dikwijls ook den prijs der manufacturen zoodanig verhoogt, dat de consument niet voldoende van de goedkoopere prijzen profiteert en dus het verbruik heel wat minder toeneemt dan anders bij lagere prijzen wel het geval zou zijn. In vroegere jaren nam men meestal het verschijnsel waar, dat bij een daling van katoenprijzen de vraag naar manufacturen ook toenam, zoodat een grootere katoenooft dan ook meestal bij lage prijzen vlot aan de industrie verkocht kon worden. In het afgelopen jaar is van een grooter verbruik bij lagere prijzen geen sprake geweest, wel van het tegendeel. Volgens de cijfers van de International Cotton Federation heeft het katoenverbruik in de industrie in 1930 (1 Febr. 1930—31 Jan. 1931) 23.2 millioen balen bedragen tegen 26.2 millioen balen in dezelfde periode van 1929, dus een vermindering van ruim 3 millioen balen, terwijl bij de vorige periode van goedkoopere prijzen, in 1927, het verbruik van ruwe katoen wel zeer belangrijk grooter was dan in het daaraan voorafgaande jaar.

Hieruit blijkt dus wel, dat de wereldcrisis met de daaruit gevolgde vermindering van koopkracht wel degelijk een zeer ongunstigen invloed heeft gehad op de katoenindustrie en zulks wordt ook wel bevestigd door de berichten, die ons uit de verschillende landen bereiken.

In Engeland speciaal is de toestand al bijzonder ongunstig en hoewel daar allerlei pogingen tot combinatie en rationalisatie worden aangewend, houdt men thans ook wel rekening met de groote waarschijnlijkheid, dat een groot gedeelte van de beschikbare machinerie wel nooit meer aan de productie zal kunnen deelnemen. Gedeeltelijk is zulks het gevolg van verouderde fabricatiemethoden, terwijl ook aan de commercieele organisatie nog wel wat ontbreekt en het systeem van horizontale combinaties, dat men daar steeds gevolgd heeft voor de katoenindustrie, waarin zooveel verschillende fabricatie- en afwerkingsprocessen voorkomen, al heel ongeschikt blijkt te zijn geweest. Ook de vakverenigingen hebben in Lancashire nooit aan een moderniseering der productiemethoden medegewerkt en de staking, die in Dec./Jan. jl. nog in de weverijen in Burnley heeft plaats gevonden, heeft aan velen in Manchester wel de overtuiging geschonken, dat een behoorlijke rationalisatie niet mogelijk zal zijn, voordat de vakverenigingen op dit gebied hun onverzettelijke houding grondig wijzigen. Of hierop kans zal bestaan is thans moeilijk te zeggen, doch in het belang van de Engelsche industrie mag men ook wel hopen, dat hier tenslotte het gezond verstand, dat altijd een typisch Engelsche eigenschap is geweest, zal zegevieren.

* * *

Ook voor onze vaderlandsche katoenindustrie zijn de vooruitzichten, voor zoover men deze thans kan beoordeelen, verre van schitterend. Volgens de productiestatistiek bedroeg de gemiddelde productie aan katoenen manufacturen in de jaren 1927/'9 f 177 millioen per jaar, waarvan f 77 millioen per jaar met binnenlandsche bestemming werd verkocht en voor f 100 millioen per jaar werd uitgevoerd. Volgens deze zelfde cijfers wordt 75 pCt. van de hier te lande gebruikte hoeveelheid aan katoenen manufacturen door de binnenlandsche fabrieken geleverd, een percentage, dat misschien wel iets, maar zeker niet zeer sterk kan worden opgevoerd, omdat er steeds soorten zullen blijven, die men uit het buitenland zal moeten betrekken. Het is dus duidelijk, dat men bij een groote vermindering van de exportmogelijkheden van de binnenlandsche markt slechts zeer kleine compensaties kan verwachten en dat men dus zal moeten trachten andere buitenlandsche afzetgebieden te veroveren, of den bestaanden afzet, speciaal in Oost-Azië, te hand-

haven door zoo mogelijk tot lagere kostprijzen te komen.

Wat de andere afzetgebieden betreft, wezen wij er reeds op, hoe groot de moeilijkheden thans in landen als Engelsch-Indië en China zijn. Van Europa kan men al heel weinig verwachten, daar niet alleen de bestaande tariefmuren zulks beletten, doch bovendien de productiekosten in ons land dikwijls hooger zijn dan in de meeste Europeesche landen. Ook de andere overzeesche landen bieden op dit moment al heel weinig perspectief. In Afrika sukkelt men bijna overal met lage opbrengsten voor de uitvoerproducten, gevolgd door financiële moeilijkheden in den handel, zoodat ook daar groote voorzichtigheid geboden is. Wel is de totale uitvoer uit Twente naar Oost- en West-Afrika niet onbelangrijk, doch groote uitbreiding lijkt daar niet waarschijnlijk, terwijl in Oost-Afrika in de laatste jaren de Japansche concurrentie ook steeds sterker is geworden.

Wat Zuid-Amerika betreft, moet men ook ter dege rekening houden met het feit van de zeer verminderde koopkracht, terwijl ook de zeer hoge invoerrechten belemmerend werken en het wel waarschijnlijk is, dat hierdoor de oprichting van nieuwe fabrieken in verschillende Zuid-Amerikaansche republieken bevorderd zal worden.

Als dus de exportmogelijkheden niet veel perspectief bieden, zal men wel moeten trachten de positie op de bestaande afzetgebieden zoo goed mogelijk te handhaven en dit zal waarschijnlijk alleen mogelijk zijn, als men hier te lande tot een verdere verlaging der productiekosten zal kunnen komen. Hiervoor komen verschillende factoren in aanmerking, doch in elk geval zal men ook moeten onderzoeken, of een verdere doorvoering der rationalisatie of een verlaging der loonen of misschien een combinatie van beide middelen tot besparing zal kunnen voeren. Of deze verlaging van kostprijzen in voldoende mate mogelijk zal zijn, is moeilijk vooruit te zeggen, doch voor zover men de toestand thans kan beoordeelen, ziet het er wel naar uit, alsof op dit gebied vrij ingrijpende maatregelen noodig zullen zijn. Het is zeker voor allen, die bij de Twentsche industrie betrokken zijn, te hopen, dat op dit gebied de noodige medewerking verkregen kan worden en dat in het belang der geheele industrie met beleid en inzicht gewerkt zal worden om de bestaande moeilijkheden te overwinnen.

J. G.

OMVANG EN EENIGE OORZAKEN VAN DE „MERGER”-BEWEGING IN DE VEREENIGDE STATEN NA DEN OORLOG.

II (Slot).

Toch — en hiermede komen wij tot den tweeden factor, die in het laatste tiental jaren algemeen op den voorgrond treedt —, openen zich op het gebied der interne organisatie, een aantal nieuwe gezichtspunten, die de sterke tendens tot aaneensluiting mede helpen verklaren. Naar mate eenerzijds de bedrijven groter werden en de productie meer werd geperfectioneerd, anderzijds het afzetprobleem in een critiek stadium geraakte en de plaats van de onderneming in het algemeen industrieel en maatschappelijk verband een onderwerp werd van voortdurende aandacht, trad in plaats van het opportunisme in de bedrijfsleiding, waartoe de vroegere omstandigheden aanleiding hadden gegeven, het streven om de problemen van het zakenleven wetenschappelijk te benaderen, ten einde zich succes te verzekeren door de factoren van algemeen en bijzonder aard, waarvan het lot der ondernemingen afhangt, beter te leeren kennen en te beheerschen. Zoo groeide een nieuwe techniek van ondernemingsbeheer. De daarvoor noodige werktuigen: markt-analyse, productie-standaards, budget-ontwerpen, kostprijs-berekeningen en een breed opgevatte samenwerking tusschen leiding en personeel, werden belichaamd in een aantal vaste bureau-

afdeelingen („overhead departments”), deels bezet door wetenschappelijk onderlegde krachten, waar de technische, commercieele, financiële en administratieve ondernemingsfuncties, onder verschillende controle-systemen en de opperste leiding van dikwijls hoog gequalificeerde directeuren, worden uitgeoefend. Een dergelijke organisatie, mits niet vervallend in bureaucratie, kan het ondernemingsoptimum, dat oudtijds, behoudens enkele geniale uitzonderingen, reeds spoedig zijn grens vond in den limiteerenden factor: persoonlijke leidersbekwaamheid, aanzienlijk naar boven verschuiven.

Bovendien vraagt een dergelijk kostbaar werktuig een hooge belastingcoëfficiënt, m.a.w. de proportionaliteit en het kostenevenwicht raken in gevaar, wanneer de stoffelijke productiefactoren en de omvang der voortbrenging, waarover de organisatie-kosten kunnen worden omgeslagen, niet in evenredigheid staan. Daar zij uit vele vaste en ondeelbare elementen is samengesteld, leent de harmonisch opgebouwde organisatie zich harerzijds moeilijk tot aanpassing aan de grootte der bedrijven en aan de mate van bedrijvigheid, zoodat er van deze organisatie een belangrijk argument uit kan gaan tot het verbreden van de schaal van exploitatie en beheer, waartoe samensmeltingen en verkrijgingen alsdan de aangewezen weg zijn. Op deze wijze schijnt het inderdaad mogelijk tal van bezuinigingen te verwezenlijken en wel in tweeërlei zin, nl. door een meer economisch gebruik der bestaande organen en daarnaast door het overbodig maken van dubbele afdeelingen.

De veel vernomen klacht, dat fusies in den laatsten tijd vaak tot afvloeiing hebben geleid van overcomplete personeel en hebben bijgedragen tot vermeerdering der werkloosheid, is hiervan een bevestiging. Naast deze directe bezuinigingen staan echter nog andere voordeelen, nl. het brengen van een grooter deel der maatschappelijke voortbrenging onder uniform beheer, wat leiden kan tot een betere co-ördinatie van de door arbeidsverdeling gesplitste bedrijven, het op een wijder terrein toepassen van de nieuwste vindingen, het voorzigtiger uit-balanceeren van de productie op grond van een zorgvuldige studie der afzetmogelijkheden en een actiever pogen tot vermeerdering der industrieele stabiliteit. Slechts indien aan deze eischen inderdaad voldaan wordt, — waartoe de scherpste selectie der leiders noodig is —, zal de groote bedrijfscombinatie aan haar doel beantwoorden.

De derde factor van algemeen aard, die een verklaringsgrond inhoudt voor de aaneensluiting in de Amerikaansche industrie, is de anti-trust wetgeving, die, zooals men het heeft uitgedrukt, aan samengestelde ondernemingen toestaat, wat zij aan onafhankelijke ondernemingen verbiedt. Zonder in den breede op de wettelijke bepalingen in te gaan, willen wij enkele punten aanstippen, die het verband tusschen de wet en de combinatie-beweging duidelijk kunnen maken. Uitdrukkelijk worden door de Clayton Act verboden alle overeenkomsten tusschen zelfstandige ondernemingen tot het vaststellen van prijzen, het beperken van den omvang der voortbrenging en het verdeelen van de markt, zijnde juist de drie hoofdvormen van concurrentie-bepanking, die bijv. in Duitschland aan het kartel-begrip verbonden zijn. De eenige weg, die in beginsel open staat om te ontkomen aan de nadeelen van ongebreidelde mededinging, is de volledige fusie, waarbij alle activa overgedragen worden in een enkele maatschappij, terwijl manipulaties met aandeelen ook in principe vrij staan, evenals uitwisseling van commissariaten. Ons beperkend tot de fusies, kan men het standpunt, dat de jurisprudentie dienaangaande tot op heden ingenomen heeft, samenvatten in een 5-tal grondbeginselen, waaromtrent vrijwel eenstemmigheid schijnt te bestaan:

1. wanneer de aaneensluiting beteekent het brengen onder centraal beheer van ondernemingen, die werkzaam zijn op verschillend gebied of in niet-con-

curreerende bedrijven, is de fusie geoorloofd, zelfs in geval enkele der samenstellende deelen, bijv. krachtens patentbezit, feitelijk den omvang der voortbrenging kunnen controleren. Vertikale en laterale integratie is dus niet verboden;

2. wanneer de aaneensluiting betrekking heeft op voorheen concurreerende ondernemingen, is de fusie in beginsel eveneens geoorloofd, zelfs in geval zij een voldoende aantal ondernemingen omvat om haar een overheerschende positie in een bepaalde bedrijfstak te geven. Ook horizontale samensmeltingen en verkrijgingen worden dus in ruime mate toelaatbaar geacht;

3. wanneer echter het gevaar bestaat, dat de aaneensluiting van vroeger concurreerende ondernemingen zal leiden tot een onredelijke beperking van het handelsverkeer en op grond hiervan een preventief onderzoek ingesteld wordt, geldt in den regel het enkele feit van de veel- of alomvattendheid der voorgenomen combinatie als een wettelijk vermoeden, dat het oogmerk monopolistisch en derhalve ongeoorloofd is. Wordt evenwel het bewijs geleverd, dat concentratie op de voorgenomen schaal het eenige middel is om zuiver economische voordeelen te verwerven of zich te verweren tegen buitenlandsche concurrentie, dan kan deze praesumptie terzijde worden gesteld;

4. wanneer de aaneensluiting van voorheen concurreerende ondernemingen het resultaat is van een geleidelijk ontwikkelingsproces, dat reeds geruimen tijd voortgang heeft gehad, alvorens de vraag der toelaatbaarheid opgeworpen wordt, geldt daarentegen het enkele feit van veel- of alomvattendheid niet als een wettelijk vermoeden, dat het karakter der combinatie tot onwettige handelingen leiden zal en moet het bewijs van dergelijke handelingen worden geleverd door de vervolgende instantie;

5. elke machtige groot-onderneming, onverschillig of zij tot stand is gekomen langs den weg van aaneensluiting of op andere wijze, staat praktisch onder de verantwoordelijkheid zorgvuldig alle handelingen, te vermijden, die zouden kunnen worden geïnterpreteerd als pogingen om mededingers uit het veld te weren.

Overziet men het standpunt, dat wet en jurisprudentie hebben ingenomen tegenover het streven naar zelfreguleering en winstbescherming, dat, evenals elders, in de Amerikaansche industrie met kracht zich baan breekt tegen den achtergrond van de moderne verhouding tusschen productief en consumptief vermogen en de talloze remmen, die het tot stand komen van een (dynamisch) evenwicht daartusschen in den weg staan, dan behoeft het niet te verwonderen, dat, kartelleering uitgesloten zijnde, het middel van blijvende aaneensluiting, binnen de grenzen daaraan gesteld, in ruime mate toepassing heeft gevonden. De tendens tot verwijding dier grenzen in de laatste 15 jaren is daartoe een sterke aansporing geweest.

De vierde en laatste factor van algemeene betekenis ter verklaring van de fusies ligt op het gebied der financiering. Het blijkt, zoo luidt de samenvatting van de Committee on Recent Economic Changes, dat de moderne fusies snel worden gevolgd door nieuwe financieringen, waaruit valt af te leiden, dat het verlangen naar kapitaalsuitbreiding een belangrijk motief is. Dit argument wordt bevestigd door *J. A. Murphy* (An Outline of Mergers, Sales Management, Oct. 1927—1928), die vaststelt, dat „joining a consolidation is the easiest way to finance the expansion of a business”. Dit betreft echter de passieve zijde van de ondernemingsfinanciering, terwijl vooral den laatsten tijd de nadruk schijnt te moeten vallen op de actieve financiering en in het bijzonder op den rol, dien de promotor in dit opzicht speelt. *Murphy* vertelt, dat toen hij materiaal aan het verzamelen was over dit onderwerp, een welbekend bankier tot hem zeide: „You won't get to the heart of the subject of mergers until you realize that the

promotion of consolidations has become one of America's most profitable businesses.”

En *Thorp* deelde schrijver mede, dat bij een dergelijk interview, op de vraag hoeveel fusies tegenwoordig wel het resultaat waren van bankiers' optreden, het antwoord luidde: „Well, probably 90 per cent”. De groote provisies aan promotors betaald, maken dit beroep zeer aantrekkelijk; de gunstige voorwaarden, waarop renderende zaken door op expansie beluste concerns worden overgenomen, verhoogen de bereidheid tot deelneming, daar het offer van verlies van zelfstandigheid ruimschoots wordt vergoed. En tenslotte toonde de markt zich vrijwel onverzadigbaar voor nieuwe emissies, niet alleen op grond van de verwachte dividenden, maar vooral dank zij de algemeene koersstijging van aandelen, die zich in de hausse-periode als een zelfstandige beweging ontwikkelde en spoedig het verband verloor met het duurzaam winstvermogen der ondernemingen. Ook hierin ligt een verklaring voor het gelijken tred houden van de fusiebeweging met de conjunctuur.

Het behoeft wel geen betoog, dat door promotors' „colportage” tot stand gebrachte aaneensluitingen voor het meerendeel op mislukkingen uitloopen, maar dit neemt niet weg, dat de structuur der industrie er blijvend door kan worden beïnvloed. Eenmaal voltrokken fusies kunnen moeilijk weer ongedaan worden gemaakt. Zijn zij niet rendabel, dan kan slechts reorganisatie en een aanzienlijke kapitaalsreductie haar voor een bankroet behoeden.

Ziet men af van den laatst besproken factor, die, ondanks zijn groote beteekenis toch te veel een parallel verschijnsel is om te worden gerekend tot de diepere verklaringsgronden van een uit het wezen der moderne industrie voortkomende tendens, dan blijkt uit het vorenstaande, naar wij meenen, duidelijk het groote verschil in karakter tusschen de na-oorlogsche „merger”-beweging (het woord „trust” wordt angstvallig vermeden en herkrijgt weer zijn oude betekenis van: beleggingsmaatschappij) en de groote trust-beweging, omstreeks 1900. Toen beoogde men beperking der productie om de prijzen te handhaven, zoo niet op te drijven. Thans is het uitgesproken doel uitbreiding van den afzet, — onder den drang van het geweldig massa-productie-apparaat —, en het leveren van beter „service” aan de consumenten. Het middel: samensmeltingen en verkrijgingen en het plaatsen van groote bedrijfs-groeperingen onder uniform beheer kan eenerzijds tot bezuinigingen aanleiding geven, anderzijds verhoogt het de winstmogelijkheden en versterkt het de positie, die het concern inneemt in het maatschappelijk geheel. Of de groote samengestelde ondernemingen met lager kosten werken, is niet altijd met zekerheid te zeggen en hangt in hooge mate af van de ondernemersbekwaamheid. De kostenfactor is echter niet de eenige, die over het succes beslist. Het is in laatste instantie de bevreemding, die den consumenten wordt geboden tegen den prijs, die zij bereid zijn te besteden, die de beslissing brengt.

Resumeerend stellen wij vast, dat sinds 1919 een krachtige strooming valt op te merken, over vrijwel het geheele gebied der maatschappelijke voortbrenging, tot bedrijfsaaneensluiting, langs den weg van samensmeltingen en verkrijgingen van voorheen zelfstandige ondernemingen, onder uniform beheer.¹⁾

Als voornaamste oorzaken vinden wij: het op den voorgrond treden van het afzetprobleem, de verschuiving van het ondernemingsoptimum, den invloed der anti-trust wetgeving en een sterk speculatieve financierings-politiek.

Mr. P. LIEFTINCK.

¹⁾ Het zoo juist verschenen Supplement van The American Economic Review, March 1931, geeft aanvullende cijfers voor de jaren 1929 en 1930. „The number of concerns disappearing” als gevolg van de fusiebeweging bedroeg in het eerstgenoemde jaar 1,245, in het laatstgenoemde 747. De parallel met de conjunctuurgolf bleef dus ook in de huidige depressieperiode gehandhaafd!

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING. DE HOUTINDUSTRIE EN HOUTUITVOER VAN SOWJET-RUSLAND.

Prof. Boris Brutzkus te Berlijn schrijft ons:

De Russische houtuitvoer is den laatsten tijd van beslissende beteekenis geworden bij de bepaling van de houtprijzen op de wereldmarkt¹⁾. Men ziet hierin één van de belangrijkste oorzaken van de sterke daling van de houtprijzen en van de algemeene onrust, die op de houtmarkt heerscht. Dit feit vestigt de algemeene aandacht op den toestand van de Russische houtindustrie.

1. De natuurlijke basis van de Russische houtindustrie.

Rusland behoort tot de landen, die door de natuur het meest met wouden zijn gezegend. Volgens de jongste berekening van het Bureau voor de Houtstatistiek van het Volkscommissariaat van den Landbouw bedraagt de met bosschen begroeide oppervlakte 618 miljoen H.A. De oppervlakte van de wouden in Rusland is ongeveer 50 maal zoo groot als die van Duitschland.

Verreweg het grootste deel van de Russische wouden ligt in het Noorden en bestaat uit denneboomen. In het Noordelijk gedeelte van het gebied van de Zwarte Aarde vindt men veel eikenbosschen, terwijl men waardevolle wouden met boomsoorten van een subtropisch karakter aantreft in Trans-Kaukasië in de laagvlakte, die aan de Zwarte Zee grenst.

De gemiddelde houtgroei van de wouden van de R.S.F.S.R. (zonder de verbonden en zelfstandige republieken) bedraagt per jaar slechts 1.2 M³. en wel in het Europeesche gedeelte 1.5 M³. en in het Aziatische gedeelte 1.1 M³. tegen 4.2 M³. in Duitschland.²⁾ Deze geringe houtgroei is hoofdzakelijk aan het ruwe klimaat in het Europeesch-Aziatische gedeelte toe te schrijven, gedeeltelijk ook aan het slechte onderhoud der wouden.

De geweldige woudoppervlakte van de Sowjet Unie kan men in tweeën indeelen, nl. in de wouden van Europeesch- en in die van Aziatisch-Rusland. Deze indeeling is niet slechts van geografisch, maar vooral ook van economisch standpunt gerechtvaardigd. Tot Europeesch-Rusland behooren 150 miljoen H.A., d.w.z. bijna $\frac{1}{4}$ gedeelte van de Russische wouden en tot Aziatisch-Rusland 468 miljoen H.A.

De verdeling van den ontzaggelijken boschrijkdom van Rusland over de verschillende gebieden is uiterst onregelmatig. In Noord-Rusland ongeveer bij de poolcirkel beginnend, strekken zich naar het Zuiden onmetelijke wouden uit; daarentegen is het steppengebied bijna geheel zonder bosschen.

Het geweldige Russische houtgebied, dat zich in het Noorden van het Europeesch-Aziatische continent bevindt is uiterst dun bevolkt, en wordt slechts door enkele spoorwegen doorsneden. De ontsluiting van de wouden van Europeesch-Rusland wordt echter door een dicht net van waterwegen vergemakkelijkt. Twee groote rivieren, de Wolga en Dnjepr, dringen met hun bovenloop en zijrivieren diep in het woudgebied in, terwijl zij in hun benedenloop door het boomlooze en dichtbevolkte gebied van de Zwarte Aarde gaan. Zij vormen daardoor den natuurlijke weg, waarlangs het hout uit het Noorden naar de belangrijkste binnenlandsche consumptiecentra in het Zuiden komt. Het hout uit de Noordelijke en Noord-Westelijke gebieden kan naar de havens van de IJszee, de Witte Zee en de Finsche Golf, die alle een grooter of kleiner deel van het jaar ijsvrij zijn, gebracht en van hieruit naar het buitenland vervoerd worden. Uit het woudgebied in het Westen kan het

hout ook per spoor naar het buitenland worden verzonden.

In Aziatisch-Rusland zijn de verkeersverhoudingen veel ongunstiger. In de eerste plaats is hier het net van waterwegen betrekkelijk dun en verder is de richting van de groote waterstroomen voor den afzet van hout zeer ongunstig. Er is hier geen waterverbinding tusschen de wouden en de uitgestrekte steppen van Centraal-Azië. De groote rivieren in Siberië stroomen naar het Noorden, maar, zooals bekend, heeft de IJszee bij de ver naar het Noorden gelegen kust van Azië een geheel ander karakter als de IJszee aan de kust van Europeesch-Rusland. De exploitatie van de groote wouden van West-Siberië is daarvan afhankelijk, of het gelukken zal een regelmatig verkeer te ontwikkelen van het Westen naar de Kara Zee, waar de beide groote stroomen van West-Siberië de Obj en de Jennesei uitmonden.

De Sowjet Regeering neemt thans maatregelen om dezen weg voor het verkeer te ontsluiten. Voor het scheepvaartverkeer worden ijsbrekers gebruikt en verder worden in de Poolstreken radiostations opgericht om de schepen over den toestand van den waterweg op de hoogte te stellen. Uitmuntend voldoet de systematische waarneming van de Kara Zee vanuit vliegtuigen, die voor de schepen een ijsvrij weg moeten vinden. In den afgelopen zomer moet het 46 schepen met houtladingen gelukt zijn om te passeeren. Indien men er in slaagt om dezen scheepvaartweg voor het verkeer bruikbaar te maken, dan breekt voor het West-Siberische woudgebied een nieuwe periode van economische ontwikkeling aan.

Voorloopig is echter de beteekenis van de wouden van Aziatisch-Rusland voor de Unie laat staan voor de wereld in verband met de ongunstige ligging zeer gering.

2. De ontwikkeling van de houtindustrie na de revolutie.

Door de revolutie werden alle wouden in de Sowjet Unie genationaliseerd. Na de afkondiging van de Nieuwe Economische Politiek zag de regeering zich echter gedwongen de boerenbevolking in dit opzicht bepaalde concessies te doen. Bij de wet van 7 Juli 1923 werden de wouden van plaatselijke beteekenis aan het beheer van de boerengemeenten overgelaten. De oppervlakte van de aan de boerengemeenten toegewezen wouden bedraagt 26.1 miljoen H.A., waarvan 20.6 miljoen in het Europeesche en 5.5 miljoen in het Aziatische gedeelte van de Sowjet Unie ligt. In het Europeesche gedeelte bezitten de gemeenten 13.7 pCt. van de totale boschoppervlakte; in bepaalde dichtbevolkte gebieden behoort zelfs $\frac{1}{3}$ van de bosschen aan de gemeenten.

De gemeenten moeten de bosschen gebruiken volgens de plannen, uitgewerkt door het Volkscommissariaat van den Landbouw. Dat behooren zij te doen, maar zij doen het niet en zij ontbosschen in snel tempo haar gebied. Door het afzonderen van de bosschen van plaatselijke beteekenis hoopte de Sowjet-Regeering den wrevel van de boeren te voorkomen.

Het beheer van de staatswouden werd in het begin aan het Volkscommissariaat van den Landbouw toevertrouwd. Met de vaststelling van het Vijfjarenplan in zijn „optimale”, d.w.z. veel te hoog gespannen variant, welke op 28 Mei 1929 plaats had, is Sowjet-Rusland een tweede revolutieperiode ingegaan, die haar invloed ook tot de houtindustrie moest uitstrekken.

Volgens een reeks van wetten en verordeningen van het einde van 1929 en het begin van 1930 werd het boschbeheer van het Commissariaat van den Landbouw afgenomen en aan den hoogsten Economischen Raad, de leidende instantie van de Staatsindustrie, toevertrouwd. Deze overdracht beteekent, dat de belangen van de houtindustrie geheel ondergeschikt

¹⁾ Zie voor de daling van de houtprijzen onze prijsstatistiek, waarin sedert enkele weken ook het artikel hout is opgenomen (Red.).

²⁾ Deze cijfers hebben betrekking op 1 H.A. bosch.

zullen worden gemaakt aan de overrijde industrialisering, het hoofddoel van het Vijfjarenplan.

Men kan gelooven, dat bij de ontzaggelijke oppervlakte van de Russische bosschen de verzorging van het land met hout op geen aanzienlijke moeilijkheden zal stuiten. In absolute cijfers wordt de toeneming van het houtquantum van de R.S.F.S.R., zonder de verbonden en zelfstandige republieken, die 60 pCt. van de groote woudoppervlakte van de Unie uitmaken, op 436.6 miljoen M³. geschat, waarvan 195.6 miljoen M³. op het Europeesche gedeelte van de R.S.F.S.R. vallen. Het houtverbruik in de vóór-oorlogsche periode in het geheele tegenwoordige gebied van de Sowjet-Unie wordt op 175 miljoen M³. geschat. De toeneming in de Europeesche gebieden van de R.S.F.S.R., zonder de verbonden en de zelfstandige republieken, overtreft dus reeds in aanzienlijke mate de vóór-oorlogsche vraag van het gansche gebied van de Sowjet-Unie. En toch gaat de ontwikkeling niet zoo, als men op grond van deze cijfers zou gelooven. De vernieling van de bosschen in de best toegankelijke streken vindt in Sowjet-Rusland in buitengewoon snel tempo plaats. Reeds na de Octoberomwenteling hebben de bosschen buitengewoon sterk geleden, daar de boeren tot 1922 deze volgens hun eigen inzichten gebruikten. De regeering wedijverde met de boeren in de vernieling van de bosschen, want zij zocht het gebrek aan aanvoer van kolen en benzine voor de industrie en het transportwezen door brandhout te vervangen en zoo werden waardevolle bosschen, die zeer gunstig voor het verkeer gelegen waren, vernietigd. Het boschbeheer schatte bij het begin van 1926 de vernielde boschoppervlakte, wier natuurlijke verjonging zeer bemoeijlikt is, op 13.6 miljoen H.A.

Eerst nadat het Zuiden en het Noorden weder waren vereenigd en de houthonger was overwonnen, kon men tot het herstellen van de staatsbosschen overgaan. Maar waar reeds vóór den oorlog de verdeling van de plaatselijke bosschen niet in overeenstemming was met den plaatselijken houtaangroei, daar kon een dergelijke overeenstemming thans nog minder worden bereikt.

* * *

De oorzaken van de voortschrijdende vernieling van de bosschen, die gunstig zijn gelegen, zijn gedeeltelijk van natuurlijke, gedeeltelijk van economischen aard. De Russische bosschen — wij hebben er reeds op gewezen — zijn buitengewoon ongelijkmatig verdeeld. In de dichtbevolkte gebieden van de Zwarte Aarde, is de bebossching geheel ontoereikend. In het Noorden daarentegen, waar de groote wouden zich bevinden, zijn de verkeerstoestanden vaak zeer ongunstig en ontbreken ook de arbeidskrachten, die voor de exploitatie noodig zijn. Zoo bedroeg in 1927/28 de intensief bewerkte boschoppervlakte slechts 48 miljoen H.A., 99 miljoen H.A. werden extensief geëxploiteerd en meer dan $\frac{1}{4}$ van alle Russische wouden wordt voorloopig in het geheel nog niet bewerkt, waardoor de boomen op den stam verrotten.

De doorvoering van het vijfjarenplan stelde spoedig zulke enorme eischen aan de bosschen, dat van een geregelde exploitatie geen sprake kon zijn. De houtkwantiteiten, die uit de staatsbosschen verkregen moeten worden, moeten van 142½ miljoen M³. in 1927/28 tot 258,1 miljoen M³. in 1932/33, dus met 81,1 pCt. stijgen. Daarvan moet de hoeveelheid timmerhout met 105,6 pCt. toenemen. Alle boomen, die consumptierijp zijn, worden onafhankelijk van de plaats, waar zij zich bevinden, tot „mobilisatiereserve van de reconstructieve periode” verklaard, d.w.z. zij kunnen zonder met de plannen van de boschexploitatie rekening te houden, al naar gelang van de omstandigheden, gebruikt worden. De plaatsen, waar gehakt wordt, worden in overeenstemming met de aan-

wezige verkeersmiddelen en voor zoover mogelijk door concentratie van de te hakken soort bepaald. Tegelijkertijd moeten echter ook aanzienlijke bedragen voor de inrichting van het bosch, voor verbetering van de waterwegen, voor den aanleg van spoorwegen in de woudstreken worden besteed. Omdat deze werken slechts geleidelijk kunnen plaats vinden, worden eerst de wouden, die gunstig zijn gelegen, vernield.

In het jaar 1928/29, het eerste van het vijfjarenplan, bereikte de productie van de staatswouden 181,4 miljoen M³., hetgeen vergeleken met het daaraanvooraangaande jaar een stijging van ongeveer 20 pCt. beteekende. De behoefte aan hout voor de bouwnijverheid stijgt echter in zoo'n snel tempo, dat de houtexploitatieplannen van de volgende jaren de begrotingen van het vijfjarenplan zelfs overtroffen hebben. Voor het jaar 1931 is het exploitatieplan reeds op 314 miljoen M³. vastgesteld. De uitwerking van deze plannen stuit echter op groote moeilijkheden wegens gebrek aan arbeidskrachten in het Noorden.

Ondanks de snelle houtexploitatie, is in het land zelf een dringend gebrek aan hout. De overrijde industrialisatie en de massale collectivisering van de boerengemeenschappen, die ook veel nieuwbouw vereischen, scheppen een ongewone vraag naar houtsoorten voor bouwdoeleinden. Aan de vraag van de industrie wordt allereerst voldaan, de landbouw komt er bij de verdeling slecht af en ook met de dekking van de behoefte van de stedelijke bevolking aan brandhout is het buitengewoon treurig gesteld. Zij heeft in den afgelopen winter wegens gebrek aan brandhout ontzettend geleden; dat had zelfs het opnieuw uitbreken van een vlektyphusepidemie tengevolge.

Zooals gezegd, stuit de uitwerking van de plannen tot houtexploitatie op moeilijkheden wegens gebrek aan arbeidskrachten. Men zou kunnen meenen, dat het, tengevolge van de bestaande sterke overbevolking van het platteland in het centraal gebied, niet onmogelijk zou zijn de krachten van de plaatselijke bevolking in het Noorden door arbeiders uit andere gebieden aan te vullen. Dat zou echter slechts dan mogelijk zijn, indien de houthakkers behoorlijk betaald werden en dat is juist niet het geval. De houthakker wordt zelfs naar den zeer bescheiden Russischen maatstaf armzalig beloond.

De verwezenlijking van het vijfjarenplan heeft tot een volledige ineenstorting van de valuta geleid. Het geld heeft zijn beteekenis tengevolge van de buitensporig hooge prijzen op de nog overgebleven vrije markten verloren. Sedert het voorjaar van 1929 was men gedwongen tot algemeene rantsoeneering van de consumptiegoederen en tot verdeling naar communistische grondbeginselen over te gaan. Deze rantsoeneering is überhaupt onvoldoende en het slechtst worden daarbij de houthakkers bedacht. Ook de werktuigen, die zij kunnen verkrijgen, zijn van minderwaardige kwaliteit. Daarbij komt dan nog het feit, dat door de aanzienlijke stijging van het aantal houthakkers de woningtoestanden zeer slecht zijn.

De Sowjet-regeering heeft uit deze moeilijkheden een uitweg gevonden door de gedwongen organisatie van den arbeid. Volgens de in den afgelopen winter opgestelde arbeidsverordening van den Sowjetstaat hebben de arbeidsbureaux het recht over den persoon van den arbeider zonder zijn toestemming te beschikken. In het boschbedrijf, waar de arbeid door de boeren wordt gedaan, ging men nog in den winter van 1929/30 tot de gedwongen organisatie van den arbeid over. Men legde den boerengemeenten heerendiensten op, zooals ook reeds in den tijd van het oorlogscommunisme eenmaal had plaatsgevonden.¹⁾

* * *

Een aangelegenheid op zichzelf is ook de tragische

¹⁾ Zie bijv. „Isvestija” van 17 Dec. 1930, 24 Jan. 1931, ook het tijdschrift „Lesnoje chozjaistvo i lesnaja promyslennostj”, afl. 2/3, pag. 7, afl. 5, pag. 56 e.a.

geschiedenis van de deportatie naar de woudgebieden van de z.g. „koelakken” uit de gebieden, die geheel gecollectiveerd zijn. In de wintermaanden van 1930 werden de onteigende welgestelde boeren, de koelakken, uit de steppengebieden in grooten getale naar de wouden van het Noorden, van den Oeral en van Siberië gedeporteerd. Daarbij zijn talloze mannen, vrouwen en kinderen aan vermoedens en onmenselijke behandeling opgeofferd. In een voordracht, die de vroegere Duitse agrarische expert in Moskou, Prof. Otto Auhagen, op 26 Jan. jl. in het Forschungsinstitut fuer Agrar- und Siedlungswesen van Prof. Sering heeft gehouden, werd het getal van de gedeporteerden op 500.000 geschat. Ook uit het reusachtige concentratiekamp van de politieke verdachten werden in het afgelopen jaar velen naar de woudgebieden gezonden, waar zij onder toezicht van gewapende beambten tot werken werden gedwongen. De voorzitter van den Raad van Volkscommissarissen Molotov schat hun aantal in zijn rede op den laatsten Uniedag van de Sowjets op 60.000.¹⁾ De aanzienlijke vlucht, die de houtexploitatie in de laatste jaren in Sowjet-Rusland heeft genomen, is dus hoofdzakelijk aan dwangarbeid te danken.

3. De Russische houtuitvoer.

De houtuitvoer van Rusland binnen de grenzen van de tegenwoordige Sowjetunie bedroeg in 1913 7,7 miljoen M³., wat 10 pCt. van de in het land geproduceerde kwantiteiten timmerhout en 9 pCt. van het in den internationalen handel van de Europeesche landen verkochte hout vertegenwoordigde²⁾. Deze uitvoer was volstrekt niet groot; het tegenwoordige Rusland voerde iets minder hout uit, dan Finland (8 miljoen M³.) en iets meer dan Zweden (6,8 miljoen M³.).

In 1922 is de Sowjetunie weer met den houtuitvoer begonnen. Deze ontwikkelde zich in het begin slechts langzaam, maar bedroeg in 1928 reeds 5,5 miljoen M³. Kort daarop brak de groote wereldcrisis uit en gedurende deze crisis heeft de Russische houtuitvoer bij dalende prijzen in het jaar 1928/29 (vanaf 1 Oct.) 8,1 miljoen M³. en in 1929/30 12½ miljoen M³. bedragen. De uitvoer is thans ongeveer 20 pCt. grooter dan vóór den oorlog.³⁾ Deze snelle stijging van den houtuitvoer heeft zich voltrokken, ondanks het groote gebrek aan timmer- en brandhout in het land.

Daarentegen hebben de vier belangrijkste concurrenten van Sowjet-Rusland — Finland, Zweden, Polen en Tsjecho-Slowakije — in 1927, 32,6 miljoen M³. uitgevoerd; voor 1930 wordt hun houtuitvoer op 26½ miljoen M³. geschat, wat een daling van bijna 20 pCt. betekent.

Zooals bekend, is op het oogenblik de positie van de producenten zeer slecht en haar concurrenten beschuldigen de Sowjetregering ervan, dat zij de houtprijzen op de wereldmarkt bederft, dat zij überhaupt een onruststookster is. Dezen prijsdruk moet men echter niet als een opzettelijke daad van de Sowjetregering beschouwen.

De belangrijke stijging van den nog voor eenige jaren geringen Russischen uitvoer is het gevolg van de verwezenlijking van het vijfjarenplan. Deze eischt een steeds stijgenden invoer van machines, halfabrikaten en grondstoffen. Daar de Sowjetregering niet over bespaarde kapitalen en slechts over geringe credie-

ten beschikt, moet zij den invoer onmiddellijk door uitvoer dekken. De Russische uitvoer bestaat bijna uitsluitend uit grondstoffen en voedingsmiddelen. Onder de uit Rusland uitgevoerde goederen speelt thans hout de eerste rol. Het vertegenwoordigde naar zijn waarde in 1929/30 17,6 pCt. van den totalen Russischen uitvoer.

Met de handelsbalans van de Sowjetunie is het zeer treurig gesteld; zij sloot in 1929/30 met een tekort van 66½ miljoen goudroebel. De buitenlandse betalingen zijn voor de Sowjetregering zoo moeilijk, dat zij zich niet veroorloven kan de verkoopprijzen opzettelijk te drukken. De handelsvertegenwoordigingen trachten de beste prijzen te verkrijgen, wat haar meestal ook gelukt. Maar het is zonder meer duidelijk, dat, indien een land in een periode van groote depressie zijn uitvoer in een snel tempo noodgedwongen moet vergrooten, dit op de vorming van den marktprijs buitengewoon ongunstig moet werken. De gedwongen Russische uitvoer is een factor, die bepaalde grondstofmarkten steeds weder opnieuw in onrust brengt.

Zoo komen wij tenslotte tot de beslissende vraag: Hoe speelt Sowjet-Rusland het klaar zijn productie bij zulke prijzen te ontwikkelen, die voor andere producenten niet winstgevend zijn en hen dwingen hun productie te beperken? Om dit feit te begrijpen moet men voor eens en voor altijd inzien, dat Sowjet-Rusland niet slechts in politiek, maar ook in economisch opzicht een vreemd land onder de kapitalistische landen is. Het is met hen niet te vergelijken. Wat voor een kapitalistisch land geen zin heeft, dat kan voor een communistisch land nog wel zin hebben.

In een land, waar het geld zijn betekenis heeft verloren, en waar men tot een rantsoeneering van goederen is overgegaan, is iedere redelijke volkshuishouding uitgesloten. De handel met het buitenland is voor de Sowjetregering een aangelegenheid op zichzelf. Zoo- en zooveel goederen moeten in het buitenland worden gekocht en zij moeten met goederen, die ongeveer dezelfde waarde in deviezen hebben, worden gedekt. De opbrengst in deviezen voor de uitgevoerde goederen is met de productiekosten van die goederen niet te vergelijken.

Hoewel de kosten in Sowjet-Rusland niet in goud kunnen worden uitgedrukt, spreekt het vanzelf, dat zij in natura een zekere reële waarde bezitten. Bij den houtverkoop aan het buitenland behoeft de Sowjetregering zich evenwel in het minst geen zorgen te maken over de kosten in natura. In dit land, waar de arbeiders zoo'n gering loon ontvangen, worden de houthakkers het slechtst betaald. Derhalve moest hier juist consequenter dan in andere bedrijfstakken het systeem van de heerdiensten en den dwangarbeid worden doorgevoerd.

Het huidige overhaaste tempo in de ontwikkeling van de houtexploitatie leidt tot snelle vernieling van de wouden, die in gunstige verkeerscentra liggen. Evenwel is een vermindering van den Russischen houtuitvoer onder het in Sowjet-Rusland bestaande economische stelsel nauwelijks te verwachten. In de eerste plaats worden door den aanleg van landwegen en spoorlijnen steeds weder nieuwe wouden ontsloten. En in de tweede plaats zijn de Russische wouden zoo enorm groot, dat men er lang roofofbouw mede kan drijven.

Het Noorden van Rusland met zijn onmetelijke wouden vormt een gelukkige aanvulling voor het Europeesche avondland. In alle belangrijke houtuitvoerlanden van Europa buiten Rusland is de houtaankap grooter dan de houtaanplant, en het zal niet lang meer duren, alvorens hun houtuitvoer zal verminderen, zooals reeds eenmaal met den houtuitvoer van Noorwegen is geschied. Rusland is het eenige land, dat den dalenden houtuitvoer van zijn bureau zou kunnen aanvullen. Een geregelde houtexploitatie in den tegenwoordigen omvang kan echter ook in Rus-

¹⁾ Isvestija van 11 Maart 1930. Molotov wil het geweten van de invoerlanden sussen en daarom verzekert hij, dat de gevangenen thans slechts bij den aanleg van wegen in het Noorden en niet bij de eigenlijke houtexploitatie werkzaam zijn.

²⁾ Door Rusland volgens zijn oude grenzen (echter zonder Finland) werd vóór den oorlog aanzienlijk meer hout, nl. 13,3 miljoen M³., uitgevoerd, want de afgescheiden gebieden hadden een aanzienlijken houtuitvoer.

³⁾ In de Sowjet-pers treft men vaak de bewering aan, dat de Russische houtuitvoer in 1930 slechts het vooroorlogspeil bereikt heeft; deze bewering is echter onjuist.

land slechts met toenemende kapitaalinvesteeringen, d.w.z. met stijgende kosten, waarbij spotprijzen zijn uitgesloten, plaats vinden.

Zoo zou het zijn onder normale omstandigheden, waarbij een exploitatierekening mogelijk en verplicht zou zijn, waar voor kapitaal rente zou moeten worden betaald, waar de prijzen op de binnen- en de buitenlandse markt met elkander vergeleken kunnen worden en waarbij de arbeiders de vrije beschikking over hun eigen werkkraft hebben. Anders echter bij de in Sowjet-Rusland heersende wijze van beheer, waarbij deze voorwaarden niet zijn vervuld. Het communistisch stelsel is in zijn wezen irrationeel en zijn harmonische inschakeling in de wereldhuishouding is een onmogelijkheid. Den Sowjetstaat is het beschoren, een onruststoker in de huidige wereldconstellatie te zijn.

TIEN JAREN VAN PALESTIJNSCHE STAATHUISHOUDKUNDE.

I.

Dr. Alfred Bonn  te Jeruzalem schrijft ons:

In 1930 was het tien jaren geleden, dat met de instelling van een burgerlijk bestuur in Palestina het begin van een eigen Palestijnsche volkshuishouding samenviel. Slechts weinig landen in het Oosten kunnen sindsdien op een zoo ingrijpende verandering van de sociale en economische omstandigheden bogen als Palestina.

Als oorzaken van deze verandering moeten in de eerste plaats worden genoemd de ommekeer in de politieke structuur van het land en de daaruit voortvloeiende gevolgen. De bezetting van Palestina door het Engelsche leger tijdens den oorlog en de overneming van het bestuur door de als mandataris benoemde Engelsche regeering was een der voorwaarden voor de ontsluiting van het land, welks economische ontwikkeling eeuwenlang onder het wanbeheer van den Turkschen despoot had te lijden gehad.

De enorme ontwikkeling van Palestina gedurende de tien jaren na den oorlog moet echter niet alleen aan het Engelsche bestuur, maar ook aan de activiteit van de Joodsche immigratie worden toegeschreven. Wanneer men inzonderheid van de economische ontsluiting van het land spreekt, dan waren de pioniers en degenen, die hiertoe speciaal het initiatief namen, de immigranten, die na den oorlog, vooral uit Oost-Europa, naar Palestina stroomden.

De volgende tabel toont de cijfers van immigratie voor de verschillende jaren:

Jaar	Jood. immigr.	Niet-Jood. immigr.	Jaar	Jood. immigr.	Niet-Jood. immigr.
1920	7219	—	1925	33801	840
1921	8517	—	1926	13262	829
1922	7844	284	1927	2713	982
1923	7421	570	1928	2381	908
1924	12856	697	1929	5109	1317

De oorzaak van deze sterke immigratie, welke de Joodsche bevolking in den loop van luttele jaren deed verdubbelen en haar aandeel in de totale bevolking van het land van 55.000 = 9,2 pCt. in 1919 tot 178.000 = ca. 20 pCt. in 1930 deed toenemen, was de Balfour-verklaring en de door den mandataris ten behoeve van de Joodsche immigranten in het Palestina-mandaat vastgelegde waarborg voor het scheppen van zulke politieke, administratieve en economische voorwaarden, dat de handhaving van de burgerlijke en godsdienstige rechten van alle inwoners van Palestina, zonder onderscheid van ras en geloof, zou zijn verzekerd (Art. 2 van het Palestinamandaat)¹⁾.

Het vertrouwen der nieuwe immigranten in de Engelsche regeering in haar qualiteit van mandataris was inderdaad zoo groot, dat zij in den loop van en-

kele jaren ongewone energie en persoonlijke toewijding ontwikkelden en aanzienlijke geldmiddelen in den vaak zeer onvruchtbaren bodem van hun nieuwe vaderland belegden. De schatting van een bedrag van £ 35 miljoen, door de Joodsche immigranten en kolonisatie-instituten sedert het einde van den oorlog tot op heden in Palestina geïnvesteerd, is zeker niet overdreven. Een zoo intensieve kapitaalbelegging in een klein land als Palestina moest wel zeer merkbare gevolgen hebben.

Bij een objectieve beoordeeling van de economische ontwikkeling van Palestina moet men uitgaan van de mogelijkheden, die het land den kolonist in de kolonisatieperiode v or den oorlog heeft geboden. Uit een vergelijking met de naburige landen, Egypte en Syrië, blijken wel de geringe economische kansen, die het land bood, aangezien de groote stroom van Europeesche kolonisten zich gedurende tientallen jaren v or den oorlog in Egypte en ten deele ook in Syrië vestigde, doch Palestina volkomen meed. Palestina, destijds in politiek opzicht nog een deel van Syrië, gold terecht als een steenachtig, in hoofdzaak onvruchtbaar land, dat bij gebrek aan natuurlijke voordeelen, bij gebrek aan eenigen bodemrijkdom en niet het minst tengevolge van een onbekwaam bestuur, nauwelijks binnen den gezichtskring van de Europeesche ondernemers kwam.

Inderdaad, het smalle strookje land tusschen Jordandal en Middellandsche Zee was slechts van geringe economische beteekenis. Van de ongeveer 26 miljoen dunam (10 dunam = 1 H.A.), welke tegenwoordig door de grenspalen van Palestina worden afgebakend, zijn ruim 15 miljoen onvruchtbaar, omdat zij uit rotsachtigen berggrond, of uit moerassen of zandwoestijnen bestaan. Van de bebouwbare oppervlakte is zeker een derde bevoelbaar, wanneer de noodzakelijke technische voorzieningen worden getroffen voor het gebruik van het grondwater. Dit beteekent, zooals wij later nog zullen zien, dat Palestina in den loop van den tijd een uitstekend productieland kan worden voor alle landbouwproducten, die voor hun groei het Middellandsche Zee klimaat en water behoeven. Thans is de bodem echter, ook in de voor bebouwing geschikte gebieden, door eeuwenlangen roofbouw van zijn voedingsbestanddeelen beroofd en moet eerst door verbeteringen verrijkt worden. Hierbij komt, dat groote gedeelten van de vruchtbare vlakten door den loop van het water daarin en de stroomen regen gedurende den winter geregeld moerassig werden, waardoor zij niet alleen voor elke ontsluiting een bijna onoverkomenlijken technischen hinderpaal vormden, doch tevens alle levende wezens in hun omgeving met verterende koortsbedreigden.

In het binnenland ontraken v or den oorlog natuurlijk ook alle verkeersmiddelen, die een ontwikkeling hadden kunnen bevorderen. Behalve de aanvoerlijn van het Hedschasspoor, Haifa-Deraa (161 KM.) waren de kleinere spoorlijnen (smalspoor) in het binnenland v or den oorlog niet aangesloten op het internationale spoorwegnet, zoodat zij van den stroom van het internationale goederenverkeer en den goederenruil verstoken bleven. Wat de veiligheid betreft, deze was gelijk aan die in het Nabije Oosten. Wie per diligence een grotere reis te land moest ondernemen, had — afgezien van den vaak dagenlangen duur der reis — rekening te houden met overvallen van op roof bedachte Bedoeinen, zoodat hij bij een reis van het Zuiden naar het Noorden of omgekeerd de voorkeur gaf aan een bootreis van Jaffa naar Haifa, ten einde de reis vandaar uit per spoor te vervolgen. Het belastingstelsel was eveneens zeer primitief. De belangrijkste belasting was, evenals in Turkije, de Oscher, d.w.z. een tiende van den landbouw, zoodat de landbouwbevolking een belangrijk gedeelte van de publieke uitgaven had te dragen. Landbouwcrediet op hypotheek bestond niet, terwijl ook het bank- en cre-

¹⁾ De door het Zionisme opgeworpen *politieke* vraagstukken werden door schrijver dezes uitvoerig behandeld in „Archiv für Sozialwissenschaft“, Band 64, Heft 2, („Nationale und politische Wandlungen in Pal stina“).

dietwezen in de steden nog in de kinderschoenen stond. Industrie ontbrak geheel. Het zag er dan ook naar uit, alsof de inheemsche bevolking, welke streng traditioneel bleef voortleven, nooit eenig initiatief in die richting zou nemen.

* * *

In dezen toestand brachten echter de beide reeds genoemde factoren algeheele verandering, nl. de inschakeling van het land onder het bestuur van Groot-Brittannië in een uit geografisch en politiek oogpunt zeer belangrijke positie (tusschen het Suez-kanaal en den landweg naar Indië) en het vruchtbaar maken van het land door de energie en de geldmiddelen der Joodsche immigranten.

De beschouwing van eenige cijfers zal ons nader inlichten omtrent deze veranderingen. Wanneer wij in de eerste plaats de cijfers nemen, welke betrekking hebben op het geheele land en de activiteit van de geheele bevolking, dan zien wij ten opzichte van het kleine land en het uit sociaal en economisch oogpunt lage niveau van het grootste gedeelte der inheemsche bevolking een aanzienlijke stijging van de in- en uitvoercijfers in vergelijking met de jaren vóór den oorlog. Op basis van de cijfers voor het laatste vredesjaar kan de waarde van den invoer van Palestina voor 1912 op £ 1.500.000, die van den uitvoer op £ 1.150.000 worden geraamd. Volgens deze cijfers is de invoer met ca. 3—400 pCt. en de uitvoer met ca. 50 pCt. gestegen. Voorts was de verhouding tusschen in- en uitvoer, wat de hoeveelheden betreft, vroeger 100 : 77. In 1929 bedroeg de invoer (incl. doorvoer) ruim £ 7.000.000, terwijl de uitvoer bijna een waarde van £ 1.600.000 bereikte. De verhouding wijzigde zich dus tot 100 : 22. (Het invoersaldo wordt door de groote geldzendingen voor investeringdoeleinden, de regeeringsubsidies voor het leger en de geldzendingen van buitenlandsche verwanten gedekt).

Bijzonder karakteristiek voor den ommekeer is een vergelijking van de waarde van den invoer per hoofd der bevolking in Palestina en in de buurstaten. Men mag aannemen, dat de vooroorlogsche cijfers voor Turkije incl. Turksch Palestina en Egypte niet te veel van elkander verschilden. Beschouwt men daarentegen de invoerwaarden per hoofd der bevolking bijv. voor 1927:

Palestina ca.	Mk.	160	(1913 : 40)
Egypte	"	67	
Turkije	"	34	

dan neemt men zoowel ten opzichte van 1913 als ten opzichte van de waarden voor Egypte en Turkije een buitengewone stijging waar, welke slechts uit den door de activiteit van de immigranten teweeggebrachten invoer in Palestina kan worden verklaard.

De beteekenis van deze enorme stijging van den invoer ligt ook nog op ander gebied. De structuur van het Palestijnsche belastingstelsel wijzigde zich hierdoor geheel en al. De staatsinkomsten, welke vroeger in hoofdzaak op de directe belastingen van den landbouw steunden, komen thans voor het grootste gedeelte op rekening van de invoerrechten. De in- en uitvoer zijn echter sedert 1920 nog in veel grotere mate gestegen dan in deze cijfers tot uitdrukking komt, omdat de prijzen in Palestina thans slechts ongeveer 35—40 pCt. van die in de jaren 1920—'21 bedragen, m.a.w. omdat men tegenwoordig voor hetzelfde bedrag als in 1920—'21 meer dan de dubbele hoeveelheid kan invoeren.

Jaar	Import	Export
	(zonder doorvoer)	
	in 1000 f	
1920	5.409	1.319
1921	5.871	1.416
1922	5.929	1.536
1923	5.125	1.834
1924	5.401	1.232
1925	7.526	1.331
1926	6.594	1.308
1927	6.184	1.900
1928	6.771	1.487 (Jaar van misoogst)
1929	7.178	1.766

De voornaamste invoerartikelen zijn voedingsmiddelen (meel, suiker, rijst, koloniale waren), textielgoederen, machines en ijzerwaren. Uitgevoerd worden in hoofdzaak sinaasappelen, wijn, zeep, meloenen, tarwe en gerst. In overeenstemming met dezen gang van zaken, hebben zich ook de handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Palestina ontwikkeld. Uit Nederland worden in de eerste plaats ingevoerd: oliën, gecondenseerde melk en chocolade, zooals de volgende tabel aantoont:

Invoer uit Nederland naar Palestina.

a. Belangrijkste invoerartikelen	1928	1929
	in ponden	
Rijst	2.089	2.131
Parelgerst en haver	2.410	1.754
Kaas	2.553	2.011
Chocolade	3.785	4.472
Gezouten visch	3.233	3.280
Gecondenseerde melk	5.271	6.445
Lijnolie	3.491	3.255
Acid-olie	2.188	16.275
Chem. meststoffen	1.352	1.848

b. De totale omvang van het handelsverkeer van Nederland met Palestina 1924—1929.

	Invoer uit Nederland	Uitvoer naar Nederland	Wederuitvoer
	pond	pond	pond
1924	71.142	2.173	34
1925	101.066	2.947	683
1926	88.397	4.063	430
1927	74.646	9.751	285
1928	79.765	11.444	805
1929	83.136	34.284	791

Voor de scheepvaart is Jaffa nog steeds de belangrijkste haven, hoewel Haifa geleidelijk het verkeer tot zich trekt. Reeds thans leggen alle passagierschepen in Haifa aan, dank zij de beschutte ligging. Na de voltooiing van het groote havenplan in Haifa zal het Jaffa wel blijvend overvleugelen. Het totale scheepvaartverkeer in de beide havens gaf voor 1929 een tonnenmaat van 2.773.000 ton te zien. Het verkeer per zeilschip is niet belangrijk en bedraagt slechts een gering percentage van het totale scheepvaartverkeer.

Van bijzondere beteekenis voor de economische ontsluiting van het land is de spoorweg van het schiereiland Sinai naar Palestina, welke in het Suezkanaal (bij Kantara) begint en in de haven van Haifa eindigt. Deze spoorweg werd gedurende den oorlog door de Engelschen voor militaire doeleinden aangelegd (1917) en bij de overdracht van het bestuur van het land aan de Engelsche burgerlijke autoriteiten door dezen overgenomen. Hij verbindt niet slechts Egypte op gemakkelijke wijze met Palestina, doch brengt tevens thans reeds een directe verbinding tot stand tusschen Konstantinopel en Cairo, zoodat het mogelijk is vanuit Europa per trein Palestina en Egypte te bereiken.

De lengte van het Palestijnsche spoorwegnet behalve de Transjordaansche lijn en de zogenaamde sidings (zijlijnen) bedroeg op 31 December 1929 721 KM.¹⁾ Op 10.000 inwoners komen derhalve 9 KM. tegenover 3 in 1913, op 100 KM². 3 KM. tegenover 0.8 in 1913, zoodat er een toeneming te registreeën valt van ruim 300 pCt.

Voor den aanleg van wegen heeft de Engelsche regering zich veel moeite gegeven. Er bestaan thans goede wegen over een lengte van ongeveer 700 KM., welke de goede straten van Europa evenaren; hierbij komen nog 1350 KM. provinciewegen. In overeenstemming hiermede is ook het autoverkeer tamelijk groot, speciaal in de nabijheid der steden, hoewel de auto eerst tijdens den oorlog haar intrede in het land heeft gedaan. Terwijl er in 1913 nog maar één enkele auto in het geheele land was ingeschreven, bedroeg het aantal geregistreeerde personenauto's in 1928 1639, dat van de autobussen en lastwagens 774 en dat der motorrijwielen 214.

¹⁾ Report 1928, blz. 89.

Ook het post-, telefoon en telegraafverkeer onderging een buitengewone verbetering door het openstellen van een reeks nieuwe en moderne postkantoren en het leggen van kabelleidingen tusschen de belangrijkste punten van het land.

	1921	1928
Aantal brieven	5.900.000	11.600.000
Interlocale telefoongesprekken ..	314.000	551.000
Locale telefoongesprekken	—	10.550.000
Aantal telefoons	1.046	3.232
Interloc. telefoonleidingen (KM.)	11.179	12.397
Locale telefoonleidingen (KM.)..	1.656	8.780

Een van de grootste misstanden, waardoor in de eerste plaats de landbouw zich niet regelmatig kon ontwikkelen, was het gemis aan een betrouwbaar kadaster, dat ook maar eenigszins aan de primitiefste rechtseisen voldeed. De Palestijnsche regeering laat thans, hoewel in een zeer langzaam tempo, het geheele land systematisch opmeten, de vaak bijna niet te ontwarren eigendomsverhoudingen definitief vaststellen en een nieuw kadaster aanleggen.

Het belastingstelsel is, wat den aard der belastingen betreft, in wezen hetzelfde gebleven als vroeger, hoewel een aantal verbeteringen werd aangebracht. Speciaal geldt dit voor de invoerrechten, die vroeger uitsluitend naar de waarde werden berekend, doch thans bijna voor het meerendeel als specifieke rechten worden geheven, evenals de grondbelasting (Werko) in de steden, die van een belasting naar de waarde werd gewijzigd in een belasting naar de opbrengst.

Ook de invoering van een nieuwe Palestijnsche munt in 1927, het Palestijnsche Pond, dat gelijk gesteld werd aan het Engelsche Pond, moet in dit verband worden genoemd.

(Slot volgt).

ENKELE OPMERKINGEN IN VERBAND MET HET DUITSCH-OOSTENRIJKSCHE DOUANEVERDRAG.

De Heer F. C. Baron van Aerssen Beyerens te Hamburg schrijft ons:

Het bekend worden der onderhandelingen tusschen Duitschland en Oostenrijk over een douaneverdrag bracht een deel der Europeesche kanselarijen en van de groote pers in rep en roer.

Dit is verklaarbaar, wanneer men in aanmerking neemt, dat de atmosfeer dermate geladen is, dat elke niet voorziene gebeurtenis in staat is een paniekstemming te veroorzaken. Voortekenen, dat er iets in den geest der bedoelde onderhandelingen op til was, ontbraken anders niet. Als zoodanig mogen q.a. genoemd worden:

1o. de rede van Schober te Genève, waarbij hij de wenschelijkheid van regionale onderhandelingen be- toogde;

2o. de door het Wirtschaftsministerium te Berlijn einde 1930 uitgegeven „Übersicht über den Stand der wirtschaftspolitischen Beziehungen Deutschlands". Hierin wordt aandacht gevraagd voor een nieuwe richting in de handelsverdragspolitiek, namelijk het aansturen op regionale groeppvorming met verschillende Europeesche, aan Duitschland grenzende staten;

3o. het referaat, dat de vroegere Oostenrijksche Minister Riedl einde Februari 1931 voor de handelspolitieke afdeling van de Internationale Kamer van Koophandel te Parijs hield.

Hij bepleitte de wenschelijkheid, kleinen Midden-Europeeschen staten, welke door den oorlog ontstonden of nieuwe grenzen kregen, en die zich in een bijzonder ongunstigen economischen toestand bevinden, de gelegenheid te geven, regionaal-economische groepen te vormen.

Moeten dientengevolge voorbehouden gemaakt worden ten aanzien van de meestbegunstigingsclausule in bestaande handelsverdragen, dan beveelt hij aan, dat de betreffende staten zich met een verzoek van die strekking tot hun medecontractanten wenden

en dat deze zulk een verzoek zullen inwilligen.

Op deze wijze meent hij, dat groepen van staten door engere economische aaneensluiting hunne belangen gezamenlijk zullen kunnen organiseren, productie en afzet regelen, enz.

In de moedeloosheid, welke de langdurige tegenwoordige crisis kenmerkt, verwacht de Heer Riedl van eene economische reorganisatie van Europa een krachtige stimulans om de stagnatie te overwinnen.

Zulk een reorganisatie van geheel Europa acht hij mogelijk via de kleinere, gemakkelijker te bewerkstelligen aaneensluitingen in regionale groepen.

* * *

Hoe nu te verklaren, dat al deze voortekenen onopgemerkt bleven?

Van de Geneefsche rede van Schober zullen sceptici misschien zeggen, dat het geen gebruik is, dat politici datgene, wat zij te Genève beweren, thuisgekomen in daden omzetten en dat dus de daad van Schober wel verrassend werken moest.

Zonder dit te onderschrijven, kan men echter wel enkele omstandigheden opnoemen, die de opwinding verklaren.

Om te beginnen met Frankrijk. Men behoeft geen helderziende te zijn om te begrijpen, dat Briand over de Duitsch-Oostenrijksche economische toenadering moeilijk kon juichen. Voor wie Frankrijk kent, is het toch duidelijk, dat in dat land deze gebeurtenis niet zoo zeer naar de mérites der ontworpen overeenkomst beoordeeld zou worden, doch dat het zuidelijke temperament zich, wel verre van zich voor zulk een studie den tijd te gunnen, zich met allerlei gevoelsargumenten van de gebeurtenis zou meester maken, en de Minister van Buitenlandsche Zaken kon op zijn vingers natellen, dat er door de nationalisten een wapen tegen hem uit gefatsoeneerd zou worden, gelijk dan ook geschiedde. Dat hij verstoord zou zijn, omdat hij een ander de primeur van deze economische daad niet gunde, is tegenover den geestelijken vader van economisch pan-Europa een al te onvriendelijke gedachte.

In Engeland beijverde het Foreign Office zich juist om een vriendschappelijke toenadering tot stand te brengen tusschen Frankrijk en Italië door bemiddelend op te treden bij het wegruimen der moeilijkheden in zake het vlootaccord, terwijl het Duitschland door eene uitnoodiging aan den Rijkskanselier en den Minister van Buitenlandsche Zaken tot een bezoek aan Chequers, de hand toestak. Men kan zich voorstellen, dat juist op dit oogenblik de bewuste Duitsch-Oostenrijksche onderhandelingen met alle nasleep van dien den Heer Henderson niet welgeval- lig waren.

Was derhalve eenige verlegenheid in Parijs en Londen wel begrijpelijk, overdreven is het verwijt dat de onderhandelaars al te geheimzinnig te werk gingen en de wereld voor een voldongen feit stelden. Hiertegenover toch kan aangevoerd worden, dat er van een voldongen feit nog heelemaal geen sprake is, zoolang alles nog in het stadium van een ontwerp verkeert, verder dat men moeilijke diplomatieke onderhandelingen, wil men de kans op succes niet van tevoren verspelen, niet aan de groote klok pleegt te hangen; voorts dient hierbij een omstandigheid, die voor de onderhandelaars van groot gewicht was, niet uit het oog verloren te worden, namelijk dat een on- tijdige bekendwording van Oostenrijksche plannen inzake een tolunie bijzonder geschikt was om een protest uit te lokken van de zijde der mogendheden, die de Volkenbondsleening aan dat land destijds hadden gearandeerd. Dwong deze overweging enerzijds tot een omzichtig gebruik, ja tot camouflage van het begrip tolunie, anderzijds scheen het juist noodig, de tolunie als doel openlijk te proclameeren, daar op deze wijze een exceptie op de meestbegunstigingsclausule in bestaande handelsverdragen mogelijk was.

Het bovenstaande illustreert voor een enkel on-

derdeel, welke groote moeilijkheden aan het ontworpen verdrag vastzitten. Bij het uitspreken van een oordeel is het zaak, dat men zich van alle oppervlakkigheid onthoudt. Voor ons land is een der voornaamste vraagstukken dit, of het verdrag tegen de meestbegunstiging, waaraan Nederland principiëel wenscht vast te houden, indruischt of niet. Het is te hopen, dat ingeval er geen volledige overeenstemming tusschen beide systemen zal blijken te bestaan, men deze door kleine wijzigingen in één of in beide, zal weten tot stand te brengen. Niets zou toch de bevordering van het vrijwel unaniem als gewenscht erkende doel: het verminderen der handelsbelemmeringen, meer schaden, dan wanneer na het mislukken der pogingen om te Genève tot een douane-overeenkomst te geraken, ook deze, langs een geheel anderen weg gezette schrede, tot mislukking zou gedoemd zijn of tot nieuwen strijd aanleiding zou geven. Daarom zijn de uitingen van onrust en geprikkeldheid in de buitenlandse pers zeer te betreuren en men kan slechts hopen, dat deze spoedig voor een zakelijk-nuchtere bestudeering der aangelegenheid zullen plaats maken.

AANTEKENINGEN.

De goederenbeweging in de haven van Rotterdam in 1930.

Aan het jongste jaarverslag van de Scheepvaart Vereeniging Zuid ontleenen wij het volgende:

De zich aan het eind van 1929 ontwikkelende economische depressie, welke zich in den loop van het achter ons liggende jaar in een versneld tempo over een aanzienlijk deel der voornaamste industriële en handeldrijvende landen uitbreidde, heeft niet nagelaten op zeer merkbare wijze haar invloed te doen gelden op de goederenbeweging in onze haven.

De totale goederenbeweging is in het afgelopen jaar, hoofdzakelijk als gevolg van bovengenoemde oorzaak, met circa 9.8 pCt. teruggelopen.

Uit onderstaand overzicht blijkt, dat de teruggang in het stukgoedverkeer procentgewijze aanzienlijk grooter is geweest dan die van het massagoedverkeer; is dit laatste met circa 9.5 pCt. verminderd, het totaal stukgoedverkeer is circa 11 pCt. teruggelopen.

De teruggang in het totaal massaverkeer is nog getemperd door een vrij aanzienlijke vermeerdering van de graanaanvoeren, tengevolge van de vele verschepingen uit Rusland, waardoor hier ter stede een noeveelheid graan werd opgeslagen, welke ver boven het normale kwantum uitging.

Naast den niet te miskennen grooten invloed van de ernstige wereldcrisis op het stukgoedverkeer, werpt evenwel een beschouwing van het haven- en goederenverkeer in de naburige, meer zeewaarts gelegen, havens aan den Nieuwen Waterweg een zeer bijzonder licht op de gevolgen van de door de Overheid in Rotterdam gevoerde politiek ten aanzien van de haventarieven.

Wij hebben reeds herhaaldelijk met klem en met alle ons ten dienste staande middelen gewezen op

de in het belang van de haven van Rotterdam te nemen maatregelen ter voorkoming van stilstand of mogelijken teruggang van het goederenverkeer, speciaal van het stukgoedverkeer. Wij hebben hierbij meer in het bijzonder aangedrongen op spoedige en ingrijpende wijzigingen en verlagingen der gemeentelijke haventarieven, welker handhaving de toeneming van het havenverkeer ernstig belemmerde, en dit verkeer naar elders trok. Waren eenige jaren geleden de bedoelde haventarieven ingrijpend herzien, dan zou, naar onze overtuiging, thans de teruggang in het stukgoedverkeer in het afgelopen jaar niet dien omvang hebben verkregen, welke de betr. cijfers ons toonen.

Welke gunstige invloed bijv. de verlaging van havengelden kan hebben, bewijst de, ondanks de economische inzinking, plaats gehad hebbende toename der goederenbeweging in de naburige havens.

*) Deze cijfers zijn ontleend aan de maandstatistieken van den In-, Uit- en Doorvoer, samengesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Indexcijfers van scheepsvrachten.

„The Economist” schrijft: In navolging van het indexcijfer van groothandelsprijzen verloor ons indexcijfer van scheepsvrachten gedurende de maand Maart datgene, wat het in de voorafgaande maand had gewonnen. Ons cijfer voor Maart was 0.7 pCt. lager dan dat voor Februari, doch 7.6 pCt. hooger dan het overeenkomstige cijfer van een jaar geleden.

Datum	Europeesche wateren	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Britsch-Indië	Verre Oosten en Stille Zuidzee	Australië	Totaal
Basis (Gemiddelde v. 1898—1913)	100	100	100	100	100	100	100
(Gemidd.v.1913)	110,0	113,1	123,4	106,3	117,4	127,9	116,3
Febr. 1920	814,3	529,9	757,5	744,8	587,0	712,2	691,0
Dec. „	268,9	277,2	244,1	256,8	286,7	347,2	280,1
Dec. 1921	160,1	164,1	163,7	144,4	141,3	166,5	156,7
Dec. 1922	137,1	135,2	129,2	122,6	136,1	159,3	136,6
Dec. 1923	134,0	132,7	120,1	124,4	125,1	144,2	130,1
Dec. 1924	117,4	129,2	119,5	119,8	129,3	161,1	129,4
Dec. 1925	117,0	121,6	117,0	110,1	110,1	154,9	121,8
Dec. 1926	139,7	156,1	145,9	132,9	129,2	179,8	147,3
Dec. 1927	105,6	116,2	113,6	114,2	124,9	139,8	119,0
Dec. 1928	122,1	131,3	125,6	126,8	127,4	156,7	131,7
Dec. 1929	117,3	95,5	94,6	109,0	93,4	91,7	100,3
Maart 1930	96,3	87,7	91,9	94,2	77,8	79,2	87,9
April „	94,4	91,2	95,9	94,8	76,3	85,5	89,7
Mei „	95,1	88,5	91,6	94,2	74,6	87,2	88,5
Juni „	91,3	85,2	90,7	95,7	74,6	90,8	88,1
Juli „	86,3	89,8	94,6	102,8	78,3	93,5	90,8
Aug. „	86,7	94,2	99,7	104,5	84,7	106,8	96,1
Sept. „	87,3	91,2	95,7	103,0	89,2	117,5	97,3
Oct. „	91,1	85,6	93,3	101,3	85,2	113,9	95,1
Nov. „	89,5	85,0	90,4	99,8	81,0	107,7	92,2
Dec. „	89,7	86,9	93,8	103,8	85,2	109,5	94,8
Januari 1931	88,0	90,1	90,1	101,3	88,8	108,6	94,5
Februari „	87,1	93,4	94,6	96,9	90,9	108,6	95,2
Maart „	86,5	94,0	90,5	99,2	91,9	105,0	94,5

Vergelijkend overzicht van het goederenverkeer, doorvoer verkeer inbegrepen, te Rotterdam bij in- en uitvoer *ter zee* over de jaren 1929 en 1930, uitgedrukt in cijfers van 1000 ton.

	INKOMEND*)		UITGAAND*)		1929 Totaal inkomend en uitgaand	Percentage van het totaal	1930 Totaal inkomend en uitgaand	Percentage van het totaal	Percentsgewijze vermeerdering of vermindering, 1930 bij 1929 vergeleken
	1929	1930	1929	1930					
Massagoed:									
Graan, zaden, enz.....	3.856	4.218	96	207	3.952	10,45	4.425	12,96	+ 11,97
Erts	10.366	8.698	11	14	10.377	27,43	8.712	25,53	- 16,05
Kolen	1.602	1.375	10.479	9.360	12.081	31,93	10.735	31,45	- 11,14
Oliën	1.122	1.151	245	181	1.367	3,61	1.332	3,90	- 2,56
Hout	1.765	1.544	26	28	1.791	4,74	1.572	4,61	- 12,23
Totaal massagoed	18.711	16.986	10.857	9.790	29.568	78,16	26.776	78,45	- 9,44
Totaal stukgoed	4.236	3.778	4.027	3.574	8.263	21,84	7.352	21,55	- 11,03
Algemeen totaal.....	22.947	20.764	14.884	13.364	37.831	100,—	34.128	100,—	- 9,79

De eerste tabel toont de jongste schommelingen van de zes groepen indices en van het totaal.

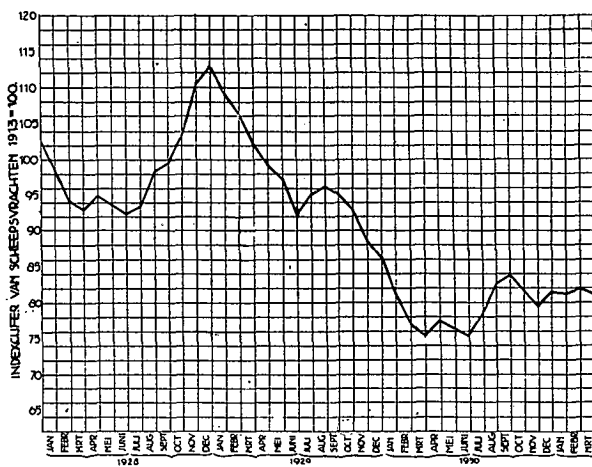
De thuisvrachten uit het Oosten hadden gedurende Maart een betere tendens, ten deele als een gevolg van de verminderde gereede tonnage en ten deele in verband met een goede vraag van de rijsthavens; Australië charterde een aantal schepen, hoewel de zaken in hoofdzaak bestonden uit graanverscheppingen voor het Verre Oosten, terwijl de vrachten naar Europa niet geheel konden worden gehandhaafd. Tegen het einde van de maand was de La Plata-markt weder flauwer, doordat de berichten van den Federal Farm Board betreffende den tarwe-oogst 1931 een ongunstigen invloed hadden op de graanmarkt. Noord-Amerika vertoonde vrijwel geen verandering. De uitgaande kolenvrachten, met uitzondering van die met bestemming naar Zuid-Europa, waren flauw. De afzonderlijke fluctuaties van de groepen, waaruit ons indexcijfer is samengesteld, blijken uit de volgende tabel:

	Indexcijfer	+ of -
Golf van Biscaye; uitgaande vracht...	99,1	- 1,8
" " " thuisvracht	87,1	- 4,8
Middell. Zee; uitgaande vracht	89,3	+ 4,3
" " " thuisvracht	85,6	- 2,2
Noord-Amerika	94,0	+ 0,6
Zuid-Amerika; uitgaande vracht	73,0	- 1,9
" " " thuisvracht.....	108,0	- 6,3
Indië; uitgaande vracht	98,3	- 2,7
" " " thuisvracht	100,2	+ 7,5
Het verre Oosten, enz.....	91,9	+ 1,0
Australië	105,0	- 3,6

De volgende tabel toont ons indexcijfer, herleid tot een percentage van 1913 = 100:

(1913 = 100)

Maand	1928	1929	1930	1931
Januari	98,47	109,6	81,2	81,2
Februari	94,33	106,7	76,5	81,9
Maart	93,17	102,6	75,5	81,3
April	94,59	99,1	77,1	
Mei	93,79	97,3	76,1	
Juni	91,29	92,1	75,7	
Juli	93,73	94,8	78,1	
Augustus	98,17	96,1	82,6	
September	99,54	95,3	83,6	
October	103,93	93,3	81,7	
November	110,94	88,3	79,3	
December	113,17	86,2	81,5	
Jaarl. gemiddelde	98,8	96,5	79,1	

Indexcijfers van groot- en kleinhandelsprijzen in Nederlandsch-Indië.

De maandstatistiek 1930 No. 11 van het Centraal Kantoor voor de Statistiek bevat o.m. het volgende:

Invoer. De serie invoerartikelen omvat 72 artikelen, welke in vijf groepen zijn verdeeld.

In November daalde het indexcijfer van de groep *textiele*

goederen met een punt tot 155.

In hoofdzaak door de lagere prijzen voor Rangoon en Saigon rijst, kedelee en Australisch meel liep het indexcijfer van de groep *levensmiddelen* terug van 130 in October tot 127 in November.

Van de groep *metalen* is gietijzer in prijs gestegen, plaat-, dak-, en plafondijzer, draadnagels, roodblakkoper en koperdraad daarentegen in prijs gedaald. Vooral de prijsdaling van koperdraad is aanzienlijk. Noteerde geel koperdraad in October nog f 121,43, in November was de noteering f 87,43. Het groepsindexcijfer daalde met 5 punten tot 121.

Het indexcijfer van de groep *chemicaliën en verfstoffen* geeft een teruggang te zien met één punt tot 133, terwijl dat van de groep *diversen* onveranderd 148 bleef.

Het indexcijfer van den geheelen invoer bedroeg in November 140 tegen 141 in October.

Uitvoer. De serie uitvoerproducten omvat de prijzen van 20 producten.

Het indexcijfer van den exportproducten bedroeg in November 78 tegen 79 in de voorafgaande maand. Rubber, suiker sup., peper, kapok, copra, citronella olie, thee, arachides, cacao en djarakpitten waren iets vaster; tin, koffie, koehuiden, katjang idjoe en damar daarentegen lager in prijs.

Het algemeen indexcijfer van den in- en uitvoer tezamen liep met één punt tot 126 terug.

Dit algemeen indexcijfer heeft geen andere beteekenis dan dat het het gemiddelde prijsverloop voorstelt van de 92 met name genoemde producten.

Indexcijfers van 72 invoer- en 20 uitvoerartikelen in den groothandel te Batavia, Soerabaja en Semarang.

	Invoerartikelen.					Uitvoerartikelen	Totaal groothandel
	Textielgoederen ¹⁾	Levensmiddelen ²⁾	Metalen ³⁾	Chemicaliën ⁴⁾	Diversen ⁵⁾		
1913.	100	100	100	100	100	100	100
1924.	213	164	167	160	168	178	155
1925.	208	161	160	150	165	172	146
1926.	185	157	151	153	169	165	137
1927.	174	148	149	149	173	160	130
1928.	172	149	141	144	162	155	125
1929.	172	149	142	142	163	155	123
November 1929.	171	148	141	141	160	154	120
December ..	170	147	139	140	160	153	111
Januari 1930.	170	147	139	140	159	153	105
Februari ..	170	145	139	139	159	152	100
Maart ..	169	144	138	139	151	150	98
April ..	167	144	137	138	152	149	95
Mei ..	162	142	136	138	156	148	94
Juni ..	161	140	136	137	155	147	88
Juli ..	161	139	133	136	155	146	82
Augustus ..	159	138	131	136	152	145	81
September ..	158	135	129	136	149	143	79
October ..	156	130	126	134	148	141	79
November ..	155	127	121	133	148	139	78

¹⁾ 20 art. ²⁾ 12 art. ³⁾ 12 art. ⁴⁾ 15 art. ⁵⁾ 13 art.

Indexcijfers van kleinhandelsprijzen van verbruiksartikelen van in- en uitheemschen oorsprong te Batavia.

	In-heemsch ¹⁾	Uit-heemsch ¹⁾	Totaal	Voeding ²⁾
1913/14	100	100	100	100
1924 ..	182	158	170	170
1925 ..	169	152	160	159
1926 ..	169	148	159	156
1927 ..	166	147	157	155
1928 ..	160	148	154	153
1929 ..	162	145	153	151
December 1929 ..	163	145	154	153
Januari 1930 ..	163	146	154	153
Februari ..	166	145	155	154
Maart ..	161	145	153	153
April ..	156	145	151	150
Mei ..	162	144	153	151
Juni ..	157	144	151	149
Juli ..	156	144	150	148
Augustus ..	152	142	147	144
September ..	153	140	146	144
October ..	151	140	145	143
November ..	149	139	144	142
December ..	147	139	143	141

¹⁾ 20 artikelen. ²⁾ 35 artikelen.

(Vervolg op blz. 373.)

volgd door persberichten, volgens welke een aantal van de voornaamste Nederlandsche producenten besloten had, zijn medewerking bij een restrictie te staken, zulks, zooals verluide, omdat door leden van het rubber-comité voorstellen aan den Minister waren gedaan waarmede deze producenten zich niet konden vereenigen, terwijl het feit, dat deze voorstellen zonder hun voorkennis waren gedaan, ook niet hun goedkeuring kon wegdragen. Vier van de vijf leden van genoemd comité deelden daarop mee, dat zij zich bij hun stappen aan de hun gegeven machtiging hadden gehouden, het verwijt dus ongegrond was, en dat het comité zijn streven, om toch nog door onderhandelingen met de Engelsche producenten tot een stabilisatie te komen, krachtig zal voortzetten. Waar echter door de houding van een aantal voorname belanghebbenden, die waarschijnlijk van regeerings-ingrijpen niet veel moeten hebben, in het Nederlandsche kamp verdeeldheid heerscht, kan men de kansen op een succes van onderhandelingen met de Britsche producenten niet als zeer groot beschouwen, en zal vermoedelijk de oplossing in het „uitzielen” moeten worden gevonden, een ietwat ouderwetsche geneesmethode. De onderhandelingen met de Britsche belanghebbenden moeten op basis van het z.g. Maxwell-plan gevoerd zijn, dat als een soort zeer verbeterd, ook met het vraagstuk van de bevolkingsrubber rekening houdend Stevenson-schema kan worden gekarakteriseerd.

De vermeerdering der rubbervoorraden in de belangrijkste centra heeft zich ook in 1931 voortgezet; immers luiden de betreffende cijfers:

Rubbervoorraden (tons):

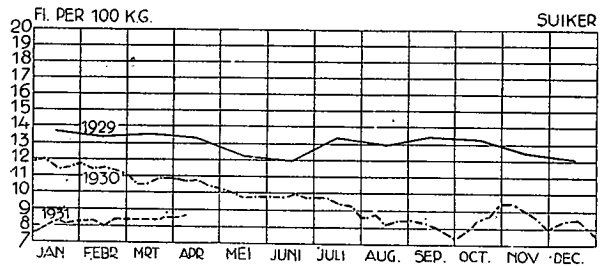
	Einde		Toeneming
	December 1930	Februari 1930	
Malakka	86.098	91.191	5.093
Groot-Brittannië	118.515	126.874	8.359
Ver. Staten	202.246	212.834	10.588
Stoomend naar de V. St.	56.035	63.680	7.645
Totaal....	462.894	494.579	31.685

Tegenover deze vermeerdering en den nog steeds hoogen uitvoer van de voornaamste productiegebieden

staat het feit, dat de lage rubberprijzen tot een vermeerdering van het verbruik van ruwe rubber vergeleken met dat van geregenereerde rubber hebben aanleiding gegeven; het laatste beliep in de Ver. Staten in Februari 1931 35.7 pCt. van het eerste, terwijl het in Februari 1930 44.5 pCt. was geweest. De cijfers van het totale verbruik zijn belangrijk lager dan in 1930; men rekent met pl.m. 95.000 ton tegen 105.000 in het eerste kwartaal 1931 en 1930, en verwacht ook niet met zekerheid, dat in het tweede kwartaal het cijfer van de overeenkomstige periode van 1930 (115.000 ton) wordt bereikt.

SUIKER.

Het afgelopen kwartaal kenmerkte zich door rustige markten. Geen der door de producenten beraamde maatregelen konden den handel stimuleeren zich opnieuw voor het artikel te interessereeren. Wel heeft de overeenstemming tusschen de producenten; welke in de eerste helft van Januari te Berlijn omtrent het Chadbourne-plan bereikt werd, hogere prijzen tot gevolg gehad. Spoedig echter werd aan deze herademing de kop ingedrukt door de verkoopen van Russische kristalsuiker naar Britsch-Indië tot prijzen ver beneden wereldpariteit.

Dank zij echter de vasthoudendheid der bij het plan Chadbourne betrokken autoriteiten hervond de wereldmarkt alras weer den vasten onderton. De President van de Cubaansche Republiek hield de teugels strak, o.a. door verlenging van den staat van

AN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

METALEN					TEXTIELGOEDEREN					DIVERSEN									
ZILVER cash Londen per Standard Ounce	IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton	KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton	TIN locoprijzen Londen per Eng. ton	LOOD Locoprijzen Londen per Eng. ton	KATOEN Middling locoprijzen New York per lb.	WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.	WOL gekamde Australische, Crossbred Colo- nial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.	KOE- HUIDEN Gaaf, open kop 57-61 pnd.	KALK- SALPETER Gld. per 100 KG. netto										
pence	%	Sh.	%	£	%	£	%	£	%	¢ cts.	%	pence	%	fl.	%	fl.	%		
32 1/2	100,0	73/-	100,0	62.1/6	100,0	261.17/-	100,0	36.8/6	100,0	23.25	100,0	55,00	100,0	34,70	100,0	12,-	100,0		
28 1/4	89,3	86/6	118,5	58.11/-	93,5	290.17/6	111,1	31.1/6	85,3	17,55	75,5	47,25	85,9	28,46	82,0	11,61	96,8		
26 3/4	83,3	73/-	100,0	55.14/-	89,7	290.4/-	110,8	24.4/-	66,4	17,50	75,3	48,50	88,2	40,43	116,5	11,48	95,7		
26 1/16	81,1	66/-	90,4	63.16/-	102,8	227.5/-	86,8	21.1/-	57,8	20,00	86,0	51,50	93,6	103,4	47,58	137,1	11,48	95,7	
24 7/16	76,2	70/6	96,6	75.14/-	121,9	203.15/6	77,8	23.5/-	63,8	19,15	82,4	39,-	70,9	25,25	85,6	32,25	92,9	10,60	88,3
17 1/16	55,4	67/-	91,8	54.13/-	88,0	142.5/-	54,3	18.1/6	49,6	13,55	58,3	26,75	48,6	16,25	55,1	25,36	73,1	9,84	82,0
26 1/4	81,8	66/-	90,4	75.10/6	121,7	222.7/6	84,9	22.2/-	60,7	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	37,50	108,1	11,70	97,5
25 7/8	80,7	66/6	91,1	78.-/6	125,7	222.11/-	85,0	23.2/6	63,5	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	34,50	99,4	11,70	97,5
26	81,0	67/-	91,8	89.8/-	144,0	221.0/6	84,4	25.8/6	69,7	21,25	91,4	42,00	80,0	27,50	93,2	36,-	103,7	11,70	97,5
25 1/4	80,2	68/-	93,2	82.17/6	133,5	207.5/6	79,2	24.16/-	68,0	20,45	88,0	43,25	78,6	27,25	92,4	33,50	96,5	11,70	97,5
25 1/16	78,1	69/6	95,2	75.4/6	121,2	197.5/6	75,3	23.19/-	65,8	19,40	83,4	41,50	75,5	26,25	89,0	30,50	87,9	11,70	97,5
24 1/4	75,6	71/-	97,3	74.11/-	120,1	200.5/-	76,5	23.14/-	65,1	18,75	80,6	40,00	72,7	25,75	87,3	34,50	99,4	11,70	97,5
24 3/16	75,7	72/6	99,3	72.12/6	117,0	209.5/6	79,9	22.16/-	62,6	18,65	80,2	38,75	70,5	24,75	83,9	32,25	92,9	9,18	76,5
24 1/16	75,7	72/6	99,3	73.17/-	119,0	210.11/-	80,4	23.3/-	63,6	18,60	80,0	37,00	67,3	24,00	81,4	29,75	85,7	9,28	77,3
23 1/16	73,9	72/6	99,3	74.19/-	120,7	205.5/6	78,4	23.11/-	64,7	18,90	81,3	34,25	62,3	23,75	80,5	31,25	90,1	9,39	78,3
23 1/16	71,8	72/6	99,3	72.16/-	117,3	188.9/6	72,0	23.4/6	63,8	18,45	79,4	32,50	59,1	22,50	76,3	-	-	9,49	79,1
22 1/16	70,7	72/6	99,3	70.5/-	113,2	182.-/6	69,5	21.13/-	59,4	17,50	75,3	34,25	62,3	23,00	78,0	27,25	78,5	9,70	80,8
22 1/4	69,3	72/6	99,3	68.6/6	110,1	178.18/6	68,3	21.9/6	59,0	17,25	74,2	31,25	56,8	21,25	72,0	27,75	80,0	9,90	82,6
20 1/16	65,3	72/6	99,3	71.9/6	115,1	174.13/-	66,7	21.11/-	59,4	17,15	73,8	29,50	53,6	19,25	65,3	26,63	76,7	10,11	84,3
20 1/8	62,6	72/6	99,3	71.12/6	115,4	174.4/-	66,5	21.4/-	58,2	15,45	66,4	28,50	51,8	17,75	60,2	24,50	70,6	10,21	85,1
19 1/8	59,5	70/-	95,9	68.19/6	111,1	165.18/-	63,4	18.16/-	51,6	15,20	65,4	26,25	47,7	16,50	55,9	24,-	69,2	10,21	85,1
19 1/16	61,0	67/6	92,5	61.3/-	98,5	161.17/6	61,8	18.6/6	50,3	16,45	70,8	27,25	49,5	17,25	58,5	24,13	69,5	10,21	85,1
18 1/16	59,0	67/6	92,5	53.9/-	86,1	145.-/-	55,4	17.16/-	48,9	16,50	71,0	28,75	52,3	18,00	61,0	26,25	75,6	10,21	85,1
16 1/16	50,0	67/6	92,5	50.1/6	80,7	136.4/6	52,0	17.19/-	49,3	14,50	62,4	27,75	50,5	17,50	59,3	26,63	76,7	10,21	85,1
16	49,9	67/6	92,5	48.2/-	77,5	134.17/6	51,5	18.3/-	49,8	13,10	56,3	27,00	49,1	16,75	56,8	24,25	69,9	9,18	76,5
16 3/8	51,0	65/-	89,0	47.15/-	76,9	135.5/6	51,7	18.6/-	50,2	11,95	51,4	27,25	49,5	16,50	55,9	24,88	71,7	9,28	77,3
16 1/16	52,0	63/6	87,1	46.6/6	74,6	132.6/-	50,5	17.18/-	49,1	11,-	47,3	27,00	49,1	15,75	53,4	26,50	76,4	9,39	78,3
16 1/2	51,5	63/6	87,1	43.-/6	69,3	117.13/-	44,9	15.15/-	43,2	10,55	45,4	24,50	44,5	14,50	49,2	26,25	75,6	9,49	79,1
16 5/8	51,9	63/6	87,1	46.8/6	74,8	113.16/-	43,5	15.18/6	43,7	10,85	46,7	24,00	43,6	13,00	44,1	25,25	72,8	9,70	80,8
16 3/4	51,9	63/6	87,1	47.6/6	76,2	115.3/-	44,0	15.5/6	41,9	9,95	42,8	22,50	40,9	12,50	42,4	25,-	72,0	9,90	82,6
16 7/8	43,2	60/6	82,9	45.7/6	73,1	116.8/-	44,4	14.-/6	38,5	10,30	44,3	21,25	38,6	12,00	40,7	24,63	71,0	10,11	84,3
12 1/2	38,9	58/6	80,3	45.1/6	72,6	117.-/6	44,7	13.5/6	36,4	10,95	47,1	21,75	39,5	12,00	40,7	22,50	64,8	10,21	85,1
13 7/16	41,8	58/6	80,3	45.1/6	72,6	122.11/-	46,6	13.3/6	35,2	10,90	46,9	25,25	45,9	14,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
12 1/16	37,5	58/6	80,3	42.17/6	69,1	117.7/6	44,8	12.10/-	34,3	10,55 ⁹⁾	45,4	25,00 ¹⁰⁾	45,5	15,00 ¹¹⁾	50,9			10,21	85,1
13	40,0	58/6	80,3	44.2/6	71,1	115.2/6	44,0	13.-/6	35,7	10,20 ⁸⁾	43,9	25,00 ¹¹⁾	45,5	15,00 ¹¹⁾	50,9			10,21	85,1

invoering van de huidige officiële noteringwijze (1an. 1928); vanaf 16 Dec. 1929 74/5 K.G. Hongaarsche; vanaf 26 Mei 1930 Z.-Russische. *) = Malting vóór de invoer.
 5) Notering Schotland 59/6. 6) 58/- 7) 3 April. 8) 10 April. 9) 1 April. 10) 2 April. 11) 9 April. 12) 10 April.

beleg, de voorstanders van het nieuwe schema onder Javaproductanten wisten de Nederlandsche- en Ned.-Indische Regeeringen tot medewerking over te halen, en last not least heeft de Heer Chadbourne na zijn terugkomst in Amerika de openbare opinie tot wat meer optimisme aangespoord, terwijl hij ook achter de schermen zich niet onbetuigd liet, waarna hij weder naar Parijs vertrok, alwaar thans de definitieve overeenkomst opgemaakt wordt. Tenslotte liidden de berichten over vermindering van den bietuitzaai in Europa eveneens bemoedigend. Op 1 April maakte F. O. Licht zijne eerste raming van het met bieten te beplanten oppervlak bekend:

	H.A.	H.A.
voor Europa zonder Rusland	1.623.000	1.906.000
„ Rusland	1.382.000	1.044.000
„ Europa inclusief Rusland	3.005.000	2.950.000

Voor Europa zonder Rusland zal de uitzaai dus 14.8 pCt. minder bedragen en incl. Rusland 1.9 pCt. meer dan verleden jaar.

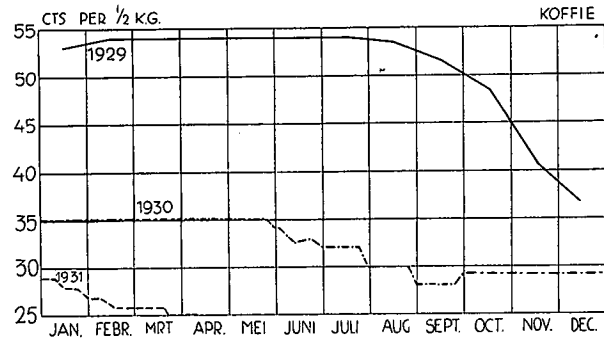
Op Java liet de V.I.S.P. hare limites van f 8.25 voor Superieur en f 7.25 voor No. 16 & hoger gedurende de geheele verslagperiode ongewijzigd en kon de Trust hiertoe mondjesmaat verkoopen. Op 1 April, op welken datum het plan Chadbourne voor Java in werking zou treden, waren nog ruim 600.000 tons suiker onverkocht. De afzet naar Britsch-Indië en China, alwaar de invoerrechten op resp. 1 Maart en 1 Januari verhoogd werden, was zeer gering, aangezien deze landen vóór het inwerking treden der verhoogingen belangrijke hoeveelheden invoerden.

In Nederland is in de Tweede Kamer een wetsontwerp aangenomen tot steunverleening aan de bieten-teelers voor 80 pCt. van den aanstaanden oogst. De details werden reeds eerder in dit blad bekend gemaakt.

KOFFIE.

In den loop van het eerste kwartaal liep loco Robusta van 29 ct. per ½ K.G. terug tot 25 ct., terwijl loco Superior Santos daalde van 31 ct. op 27 ct. De

oorzaak van de daling is uitsluitend te zoeken in den wanhopigen toestand, waarin het artikel gekomen is tengevolge van de kunstmatige prijsophouding, in vorige jaren door Brazilië toegepast. Hierdoor is ten slotte een zóó geweldige overproductie ontstaan, dat de overschotten, welke op het oogenblik in Brazilië aanwezig zijn, tezamen met de loopende oogsten in de verschillende productielanden een hoeveelheid vormen groot genoeg voor minstens anderhalf jaar wereldverbruik. Waar nu bovendien de volgende Braziël-oogst (1931/32) wederom zeer groot wordt geraamd en de vooruitzichten voor den daarop volgen-

den oogst voorloopig ook buitengewoon gunstig zijn, is de oplossing van het raadsel, hoe terugkeer tot normale omstandigheden mogelijk is te maken, nog ingewikkelder geworden dan zij aan het einde van het vorig jaar reeds was. Weliswaar worden in Brazilië telkens nieuwe plannen gemaakt, doch de daling van den wisselkoers aldaar te lande in de afgelopen drie maanden van 4¹³/₁₆ tot 3²³/₃₂ d. per Milreis geeft een duidelijk beeld van den uiterst kritieken toestand, waarin het groote productieland, hoofdzakelijk tengevolge van de koffiecisis, is gekomen.

De noteeringen aan de Rotterdamsche termijnmarkt liepen voor de loopende maand ongeveer 4¼ ct. en voor de verder verwijderde maanden ongeveer ½ à 2½ ct. terug.

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	DIVERSEN		KOLONIALE PRODUCTEN						INDEXCIJFERS							
	Vurenhout basis 7 ^m f.o.b. Zweden/Finland		RUBBER ¹⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.		SUIKER Witte kristal-suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ K.G.		THEE Af. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Sumatrathee p. ½ K.G.		COPRA Ned.-Ind. f.m.s. per 100 K.G. Amsterdam		Bruto-gewicht v. d. buit. handel Nederland 1925 = 100			
	f	%	Sh.	%	f.	%	cts.	%	cts.	%	f	%	In-voer	Uit-voer	Centr. Bureau v. d. Stat. herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100	The Economist herleid van 1927 = 100 tot 1925 = 100
1925	159,75	100	2/11,625	100,0	18,75	100,0	61,375	100,0	84,5	100,0	35,87 ⁵	100,0	100	100	100,0	100,0
1926	153,50	96,1	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	34,-	94,8	112	128	93,2	92,9
1927	160,50	100,5	1/6,375	51,6	19,12 ⁵	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,62 ⁵	90,9	113	116	95,4	89,5
1928	151,50	94,8	-1/0,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,87 ⁵	88,9	118	128	96,4	87,6
1929	146,00	91,4	-1/0,25	28,8	13,-	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,37 ⁵	76,3	122	132	91,6	82,6
1930	141,50	88,6	-5,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,62 ⁵	63,1	124	135	75,5	69,4
Jan. 1929	152,50	95,5	-9,875	27,9	13,77 ⁵	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	29,-	80,8	111	119	94,2	84,6
Febr. "	150,00	93,9	1/-	33,7	13,37 ⁵	71,3	54	88,0	74,25	87,9	28,62 ⁵	79,8	75	83	94,2	85,4
Maart "	147,50	92,3	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	27,62 ⁵	77,0	82	111	94,8	85,8
April "	147,50	92,3	-1/0,5	29,5	13,37 ⁵	71,3	54	88,0	74,25	87,9	26,75	74,6	110	142	92,9	83,9
Mei "	145,00	90,8	-1/0,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	25,87 ⁵	72,1	135	144	91,6	81,7
Juni "	147,50	92,3	-1/0,625	29,8	12,00	64,0	54	88,0	69,50	82,2	24,87 ⁵	69,3	137	134	91,0	81,9
Juli "	145,00	90,8	-1/1	30,9	13,42 ⁵	71,6	54	88,0	68,50	81,1	27,50	76,7	144	147	91,0	83,7
Aug. "	145,00	90,8	-1/0,875	29,5	13,00	69,3	53,50	87,2	64	75,6	27,25	76,0	151	149	91,6	83,6
Sept. "	145,00	90,8	-1/0,125	28,4	13,47 ⁵	71,9	51,75	84,3	64	75,6	28,25	78,7	135	144	91,0	82,0
Oct. "	142,50	89,2	-9,625	27,0	13,30	70,9	48,50	79,0	66	78,1	27,50	76,7	137	146	90,3	80,5
Nov. "	142,50	89,2	-8,125	22,8	12,50	66,7	41,75	68,0	66,50	78,7	27,25	76,0	128	143	88,4	78,8
Dec. "	142,50	89,2	-8	22,5	12,07 ⁵	64,4	36,75	59,9	60,75	71,8	27,12 ⁵	75,6	123	125	87,1	78,8
Jan. 1930	147,50	92,3	-7,375	20,7	11,67 ⁵	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,87 ⁵	74,9	128	136	84,5	76,9
Febr. "	147,50	92,3	-8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,37 ⁵	73,5	112	126	81,3	75,2
Maart "	147,50	92,3	-7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	125	131	78,7	74,2
April "	147,50	92,3	-7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,12 ⁵	72,8	115	127	78,7	72,8
Mei "	145,00	90,8	-6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	25,50	71,1	132	132	76,1	72,0
Juni "	145,00	90,8	-6,125	17,2	9,77 ⁵	52,1	33	53,8	58	68,6	22,87 ⁵	63,8	131	133	76,1	70,4
Juli "	142,50	89,2	-5,625	15,8	9,27 ⁵	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	138	141	74,2	68,3
Aug. "	142,50	89,2	-4,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,-	55,7	129	145	73,5	67,9
Sept. "	140,00	87,6	-4,125	11,6	7,97 ⁵	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	122	126	72,3	65,4
Oct. "	132,50	82,9	-4	11,2	8,62 ⁵	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	128	152	71,6	64,6
Nov. "	130,00	81,4	-4,375	12,3	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,37 ⁵	54,0	121	139	71,0	63,3
Dec. "	130,00	81,4	-4,375	12,3	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,-	53,0	105	129	69,0	61,3
Jan. 1931	125,00	78,2	-4,25	11,9	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	121	132	67,7	59,2
Febr. "	125,00	78,2	-3,875	10,9	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,12 ⁵	50,7	96	121	67,1	59,4
Maart "	125,00	78,2	-3,75	10,5	8,30	44,3	25,50	41,5	45	53,3	18,62 ⁵	51,9				
7 April "	125,00	78,2	-3,25	9,1	8,50	45,3	25	40,7	44,50 ²	52,7	18,12 ⁵	50,7				
13 " "	125,00	78,2	-3,3125	9,3	8,75	46,7	25	40,7			17,62 ⁵	49,1				

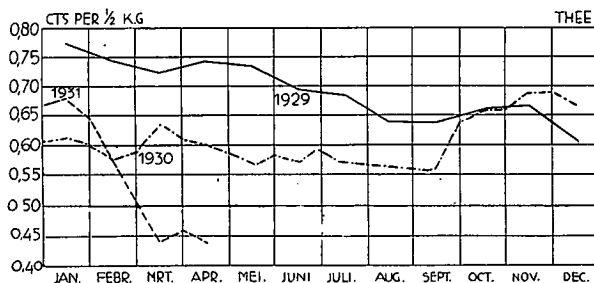
¹⁾ Jaar- en maandgem. afger. op 1/8 pence. ²⁾ 2 April.

THEE.

De theemarkt gaf in het eerste kwartaal vrijwel voortdurend sterk dalende prijzen te zien.

Opende de Amsterdamsche thee-veiling op 8 Januari nog met een middenprijs van 67½ cts. per ½ KG. in entrepôt, voor de tweede veiling in Januari bedroeg die 64½ cts., om in de veiling van 5 Februari te dalen tot 56 cts. en in die van 19 Februari tot 50 cts. 5 Maart daalde de prijs nog verder tot 44 cts., doch na het bekend worden van de opheffing der oogstbeperking voor 1931 zakten de prijzen niet verder in en gaf de laatste veiling van het eerste kwartaal, gehouden op 19 Maart zelfs een stijging te zien van den middenprijs tot 45½ cts. per ½ KG. in entrepôt.

Daarom mag worden aangenomen, dat de sterke daling in de theeprijzen van de 2 eerste maanden van het eerste kwartaal veroorzaakt werden, doordat de markt aanwijzingen had, dat de oogstbeperking niet zou worden voortgezet. De Amsterdamsche prijzen vormden in deze een getrouwe afspiegeling van de Londensche markt.

Het huidige prijsniveau, dat voor het overgrote deel der ondernemingen verliesgevend is, geeft alle aanleiding om te verwachten, dat in plaats van de georganiseerde restrictie een natuurlijke oogstbeperking zal plaats vinden, omdat een grootere oogst verkregen door grovere pluk bij het tegenwoordige prijsniveau alleen kan leiden tot nog grooter verlies voor de producenten.

Het aanbod in de zes Amsterdamsche veilingen van het eerste kwartaal beliep resp. 13.630, 13.221, 14.087, 15.114, 14.286 en 17.760 kn. Ned.-Indische thee directen aanvoer.

Als gevolg van de boycott-beweging in Britsch-Indië is het binnenlandsche verbruik van thee sterk afgenomen, waardoor de uitvoer en daardoor ook de aanvoer op de Londensche markt zooveel grooter is geworden en de vermindering van den Britsch-Indischen oogst (die kleine aanvoeren deed verwachten) grootendeels teniet heeft gedaan.

De voorraden in de Londensche pakhuizen gaven dan ook op ulto. Januari en op ulto. Februari in plaats van verdere verminderingen toenemingen te zien ten opzichte van een jaar geleden. Alleen Maart geeft een vrij sterke vermindering dier voorraden te zien. Beliepen de voorraden op ulto. Februari nog ruim 270 miljoen lbs. of 3 miljoen lbs. meer dan een jaar geleden. Op ulto. Maart zijn die voorraden teruggelopen tot ruim 242 miljoen lbs. of bijna 7 miljoen lbs. minder dan een jaar geleden. Deze vermindering is geenszins het gevolg van kleine aanvoeren — die in Maart ruim 5 miljoen lbs. hooger waren dan in de overeenkomstige maanden van verleden jaar — doch uitsluitend van sterk toegenomen afleveringen in de Londensche pakhuizen (55½ miljoen lbs. tegenover 40 miljoen lbs. in 1930).

Deze sterke vermeerdering der afleveringen houdt zeker verband met de vrees, dat bij de aanstaande Engelsche begroting weder een invoerrecht zou worden ingesteld op thee, teneinde het evenwicht in de begroting van het Rijk te kunnen verkrijgen.

Blijkens de statistiek van het Thee Etablissement te Amsterdam zijn de voorraden in entrepôt, die op

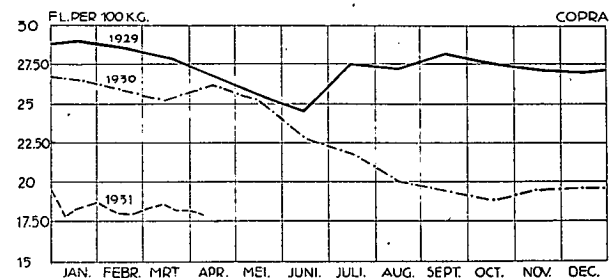
ulto. December ongeveer 68.500 kn. beliepen, opgelopen tot ca. 86.500 kn. op ulto. Maart of met 18.000 kn. Tegenover aanvoeren in het eerste kwartaal van 99.500 kn. stonden afleveringen van 81.500 kn. Het cijfer der voorraden op ulto. Maart is echter ongeveer 22.000 kn. lager dan een jaar geleden.

COPRA.

In het algemeen zijn de prijsfluctuaties voor Copra niet van zoo groote beteekenis geweest als bij andere oliehoudende zaden.

De laagste prijs werd bereikt op *f* 17%, en de hoogste op *f* 19%.

Het Oosten verkocht vrij regelmatig, doch was in het algemeen niet zeer dringend aan de markt, vooral niet op het laagste punt.

Sinds half Maart was de vraag in het algemeen zeer gering en was er weinig vraag van fabrieken. Vooral met Marseille was er weinig te doen.

Amerika kocht in de afgelopen periode weinig copra. Dientengevolge kwam er eenig aanbod op de Europeesche markt van Philippijnen Copra; tegen het slot toonde Amerika echter weer wat meer belangstelling en hield het bovengenoemde aanbod wederom op.

(Vervolg van pag. 369.)

Kleinhandelsprijzen. De tabel kleinhandelsprijzen omvat de prijzen van 40 verbruiksartikelen, verdeeld in een serie inheemsche en een serie uitheemsche artikelen.

Het indexcijfer van de serie inheemsche artikelen daalde in December met 2 punten tot 147, tengevolge van den lageren prijs van melk, terwijl dat van de serie uitheemsche artikelen onveranderd 139 bleef.

Het indexcijfer van de in- en uitheemsche artikelen tezamen bedroeg in December 143 tegen 144 in November jl.

Pasarprijzen. Ondanks het seizoen, dat in het algemeen stijgende prijzen te zien geeft, blijken de prijzen in November jl. van bijna alle producten te zijn gedaald. Voor padi, beras, maïs, aardnoten en kedelee zijn de prijzen zeer laag.

Onderstaand staatje geeft een overzicht van de prijzen in November 1928, 1929 en 1930 in guldens per picol.

	Padi boeloe	Beras No. 1	Maïs No. 1	Aardnoten gep: zwarte	Kedelee
1930	4.05	10.83	3.86	10.25	7.89
1929	5.31	12.27	5.86	12.07	9.36
1928	5.09	11.80	4.48	12.10	9.01

De Novembertprijzen van klappers, kippeneieren, goela aren en goela teboe zijn eveneens laag.

	Klappers p. st.	Kippeneieren p. stuk	goela aren p. kattie	goela teboe p. kattie
1930	0.05	0.03½	0.10½	0.08½
1929	0.06	0.04½	0.13½	0.11
1928	0.06	0.04	0.12½	0.11

Alleen gapelek, cassave en bataten zijn nog iets hooger in prijs dan in November 1928.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** betekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. (Disc. Wissels. 2 1/2 Jan. '31)	Lissabon	7 1/2	2 Juni '30
Bel. Binn. Eff. 3 2/4 Jan. '31	Londen	3	1 Mei '30
Bk. (Vrsch. in R.C. 3 2/4 Jan. '31)	Madrid	6	19 Juli '30
Athene	N.-York F.R.B. 2	23	23 Dec. '30
Batavia	Oslo	4	8 Nov. '30
Belgrado	Parijs	2	2 Jan. '31
Berlijn	Praag	4	24 Juni '30
Boekarest.	Pretoria	5	12 Mrt. '31
Brussel	Rome	5 1/2	19 Mei '30
Budapest	Stockholm	3	6 Feb. '31
Calcutta	Tokio	5.1	6 Oct. '30
Dantzig	Weenen	5	9 Sept. '30
Helsingfors	Warschau	7 1/2	3 Oct. '30
Kopenhagen	Zwits. Nat. Bk. 2	23	23 Jan. '31

OPEN MARKT.

	1931				1930	1929	1914
	11 Apr.	6/11 April	30 Mrt./4 April	23/28 Maart			
Amsterdam Partic. disc.	1 1/8-1/2	1 1/4-1/2	1 1/8-1/4	1 1/8-3/16	2 3/4-3	5 1/8-1/2	3 1/8-3/16
Prolong.	1 3/4	1 1/4-3/4	1-1/4	1-1/4	2 1/8-3/8	5 1/2-6 1/4	2 1/4-3/4
Londen Daggeld...	1 1/2-2	1 1/2-3 1/2	1 1/2-4	1 1/2-3 1/2	1 1/2-2 1/2	3 3/4-5 1/2	1 1/2-2
Partic. disc.	2 1/8-3 1/8	2 1/8-3 1/8	2 1/8-5/8	2 1/8	2 1/8-3 1/8	5 1/4-5 1/8	2 1/4-3/4
Berlijn Daggeld...	4 1/2-6	4 1/2-7 1/2	5-7 1/2	3-6	2 1/2-5	6-8	-
Partic. disc.	30-55 d...	4 5/8	4 5/8-3/4	4 3/4	4 3/4	4 3/8-1/2	-
56-90 d...	4 5/8	4 5/8-3/4	4 3/4	4 3/4	4 3/8-1/2	6 3/8-1/2	2 1/8-1/2
Waren-wissel.	5 1/4	5 1/4	5 1/4	5 1/4	4 3/4-5	6 3/8-3/4	-
New York Daggeld 1)	1 1/2-3/4	1 1/2-2 1/4	1 1/4-2 1/4	1 1/2-2 1/4	3 1/2-4 1/4	7-10 1/4	1 3/4-2 1/2
Partic. disc.	1 3/4	1 3/4	1 3/4	1 3/4	3-1 1/4	5 1/2-5 5/8	-

1) Koers van 10 April en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
7 April 1931	2.49 7/16	12.11 1/8	59.38	9.75 3/4	34.67 1/2	99 15/16
8 " 1931	2.49 7/16	12.12	59.41	9.75 3/4	34.70	99 15/16
9 " 1931	2.49 7/8	12.11 1/8	59.38	9.75 3/4	34.69	99 15/16
10 " 1931	2.49 1/2	12.11 1/8	59.33 1/2	9.74 1/2	34.66	99 15/16
11 " 1931	2.49 1/2	12.11 1/8	59.35	9.75	34.66	99 15/16
13 " 1931	2.49 1/8	12.10 1/10	59.31 1/2	9.74 1/2	34.64	99 15/16
Laagste d.w. 1)	2.49	12.09 1/4	59.28	9.73 1/2	34.61	99 15/16
Hoogste d.w. 1)	2.49 1/2	12.12 1/2	59.42 1/2	9.76	34.71	99 15/16
6 April 1931	-	-	-	-	-	-
30 Maart 1931	2.49 7/8	12.11 7/8	59.43	9.75 1/2	34.68	99 15/16
Muntpariteit	2.48 1/2	12.10 1/4	59.26	9.75	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid 1)
7 April 1931	48.00 1/2	35.07 1/2	7.38 1/2	1.48 1/2	13.06	27.50
8 " 1931	48.03 1/2	35.07 1/2	7.38 1/2	1.48 1/2	13.06 1/2	27.46
9 " 1931	48.04	35.07 1/2	7.38 1/2	1.48 1/2	13.06	27.45
10 " 1931	47.99	35.07 1/2	7.38 1/2	1.48 1/2	13.04 1/2	27.65
11 " 1931	48.02	35.05	7.38 1/2	1.48 1/2	-	-
13 " 1931	47.99	35.05	7.38 1/2	1.48 1/2	13.04	26.50
Laagste d.w. 1)	47.97	35.-	7.38	1.47 1/2	13.02	25.75
Hoogste d.w. 1)	48.06	35.10	7.39 1/2	1.49 1/2	13.07 1/2	27.80
6 April 1931	-	-	-	-	-	-
30 Maart 1931	48.-	35.10	7.39	1.48 1/2	13.07	27.15
Muntpariteit	48.-	35.10	7.37 1/2	1.488	13.09	48.52 1/2

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos Aires 1)	Montreal 1)
7 April 1931	66.77 1/2	66.72 1/2	66.75	6.28	87	2.49 1/8
8 " 1931	66.80	66.72 1/2	66.75	6.28	86 7/8	2.49 5/16
9 " 1931	66.77 1/2	66.72 1/2	66.75	6.28 1/2	86 7/8	2.49 5/16
10 " 1931	66.75	66.67 1/2	66.70	6.27 1/2	86 7/8	2.49 1/2
11 " 1931	66.75	66.67 1/2	66.70	6.28	86 7/8	2.49 1/2
13 " 1931	66.70	66.65	66.77 1/2	6.27 1/2	86 1/2	2.48 15/16
Laagste d.w. 1)	66.65	66.60	66.62 1/2	6.26	85 1/2	2.48 1/2
Hoogste d.w. 1)	66.82 1/2	66.75	66.80	6.29	87 1/2	2.49 1/8
6 April 1931	-	-	-	-	-	-
30 Maart 1931	66.80	66.72 1/2	66.75	6.28	86 7/8	2.49 1/8
Muntpariteit	66.67	66.55	66.67	6.26 1/2	95 1/2	2.48 1/2

*) Notering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave. In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ p. £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
7 April 1931	4,85 29/32	3,91 7/16	23,81 1/2	40,09
8 " 1931	4,85 29/32	3,91 1/10	23,82	40,09 1/8
9 " 1931	4,85 15/16	3,91 1/8	23,81 1/2	40,11 1/8
10 " 1931	4,85 15/16	3,91	23,80 1/2	40,12
11 " 1931	4,85 1/8	3,91 1/16	23,81	40,11 1/2
13 " 1931	4,85 27/32	3,91 1/8	23,80 1/2	40,15
14 April 1930	4,86 1/10	3,91 1/8	23,86 1/2	40,19
Muntpariteit	4,8667	3,90 1/8	23,81 1/2	40 1/10

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noteerings-eenheden	28 Mrt. 1931	4 Apr. 1931	6/11 April '31 Laagste	11 Apr. '31 Hoogste
Alexandrië..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 7/16	97 7/16
Athene	Dr. p. £	375	375	374 3/4	375 1/2
Bangkok....	Sh. p. tical	1/10	1/9 1/2	1/9 1/16	1/9 1/8
Budapest ...	Pen. p. £	27.88	27.87 1/2	27.84	27.89
Buenos Aires	d. p. \$	39 1/16	39 1/16	38 1/2	39 1/8
Calcutta	Sh. p. rup.	1 5/8 5/64	1 5/8 5/64	1 5/8 1/16	1 5/8 1/16
Constantin..	Piast. p. £	1.025	1.025	1.025	1.025
Hongkong ..	Sh. p. \$	1/0 3/8	1/0 3/8	1 1/8	1/0 1/16
Kobe	Sh. p. yen	2/0 13/32	2/0 13/32	2/0 1/8	2/0 13/32
Lissabon	Escu. p. £	108 1/2	108 1/2	108 1/8	108 1/2
Mexico	\$ per £	10.22 1/2	10.20	10.10	10.30
Montevideo	d. per £	35 1/2	35 1/2	33 1/2	35 1/8
Montreal ...	\$ per £	4.86 1/8	4.86 1/8	4.85 1/8	4.86 3/8
Rio de Janeiro	d. per Mil.	3 28/32	3 11/16	3 9/16	3 1/2
Shanghai ...	Sh. p. tael	1/3 7/8	1/3 5/16	1/2 1/8	1/3 7/8
Singapore ..	id. p. \$	2/3 3/4	2/3 3/4	2/3 1/16	2/3 3/4
Valparaiso 1)	\$ per £	39.94	39.96	39.93	39.96
Warschau ..	Zl. p. £	43 1/8	43 1/8	43 1/16	43 7/16

1) 90 dg. 2) Koers van 2 April.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS 1)

Londen 1) N. York 2)	Londen	
6 April 1931..	27 1/2	6 April 1931....
7 " 1931..	12 1/16	7 " 1931....
8 " 1931..	12 5/8	8 " 1931....
9 " 1931..	12 5/16	9 " 1931....
10 " 1931..	12 15/16	10 " 1931....
11 " 1931..	13	11 " 1931....
12 April 1930..	19 1/16	12 April 1930....
27 Juli 1914..	24 1/16	27 Juli 1914....

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$ c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS.

Vorderingen.	31 Maart 1931	7 April 1931
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank.	-	f 5.941.368,23
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten Voorschotten op ult. Februari 1931 a/d. gemeenten verstrekt op voor haar door de Rijksadministratie te heffen gemeentelijke ink.bel. en op de Rijksink.bel.	f 75.897,19	" 97.307,44
Voorschotten op ult. Februari 1931 a/d. gemeenten verstrekt op aan haar uit te keeren hoofdsom der personeele belasting, aandeel in de hoofdsom der grondbelasting, alsmede van opencent op die belastingen.	" 33.780.134,40	" 33.780.134,40
Voorschotten aan Ned.-Indië.	" 8.711.506.-	" 8.711.506.-
Id. aan Suriname.	" 116.826.279,38	" 120.492.497,94
Id. aan Curaçao.	" 13.747.891,62	" 13.753.935,35
Kasvand. weg. creditverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand.	" 5.894.569,48	" 5.899.865,57
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	" 103.793.504,37	" 105.801.484,56
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	" 1.000.000.-	" 5.000.000.-
Vordering op andere Staatsbedrijven 1)	" 16.510.461,92	" 22.544.355,35
Vordering op andere Staatsbedrijven 1)	" 16.408.926,60	" 19.640.750,96

Verplichtingen.	31 Maart 1931	7 April 1931
Voorsch. door de Ned. Bank ingevolge art. 16 van haar octrooi verstrekt.	f 8.317.098,42	-
Schatkistbiljetten in omloop	" 173.933.000.-	f 180.689.000.-
Schatkistpromessen in omloop	" 65.030.000.-	" 68.210.000.-
Zilverbons in omloop	" 3.064.345.-	" 3.045.432,50
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioen f.)	" 27.253.655,49	" 30.365.421,79
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. 1)	" 21.363.543,87	" 28.393.229,32
Id. aan andere Staatsbedrijven 1)	" 959.360,16	" 989.360,16
Id. aan diverse Instellingen 1)	" 27.641.637,16	" 32.034.637,16

1) In regk.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Vorderingen:	4 April 1931	11 April 1931
Saldo bij 's Rijks kas	-	-
Saldo bij de Javasche Bank	-	-
Betaalmiddelen in 's Lands Kas	-	-
Verplichtingen:		
Voorschot 's Rijks kas	f 120.646.000.-	f 120.947.000.-
Schatkistpromessen	" 15.000.000.-	" 15.000.000.-
Schatkistbiljetten	" 3.165.000.-	" 8.275.000.-
Muntbiljetten in omloop	" 12.890.000.-	" 12.383.000.-
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	" 3.988.000.-	" 4.235.000.-
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	" 1.091.000.-	" 1.240.000.-
Voorschot van de Javasche Bank	" 18.644.000.-	" 20.575.000.-

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 13 April 1931

		Activa.		
Binnenl. Wis-	Hfdbk. f	37.051.146,63		
sels, Prom.,	Bijbnk. "	191.798,82		
enz. in disc.	Ag.sch. "	8.679.361,04	f	45.922.306,49
Papier o. h. Buitenl. in disconto				"
Idem eigen portef.	f	212.172.902,—		
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.				"
Beleeningen				212.172.902,—
incl. vrsch.	Hfdbk. f	30.415.209,69		
in rek.-crt.	Bijbnk. "	4.650.379,53		
op onderp.	Ag.sch. "	51.993.863,63		
	f	87.059.452,85		
Op Effecten	f	85.507.237,50		
Op Goederen en Spec.		1.552.215,35		87.059.452,85
Voorschotten a. h. Rijk				406.155,—
Munt en Muntmateriaal				
Munt, Goud	f	84.483.560,—		
Muntmat., Goud		361.494.561,67		
	f	445.978.121,67		
Munt, Zilver, enz.		35.133.829,93		
Muntmat., Zilver				
				481.111.951,60 ¹⁾
Belegging 1/2 kapitaal, reserves en pensioenfonds		25.884.634,07		
Gebouwen en Meub. der Bank		5.000.000,—		
Diverse rekeningen		50.491.992,97		
	f	908.049.394,98		
		Passiva.		
Kapitaal	f	20.000.000,—		
Reservefonds		7.199.946,44		
Bijzondere reserve		8.000.000,—		
Pensioenfonds		6.783.017,54		
Bankbiljetten in omloop		837.143.750,—		
Bankassigatiën in omloop		389.111,03		
Rek.-Cour. { Het Rijk	f	—		
saldo's: { Anderen		16.705.962,29		16.705.962,29
Diverse rekeningen		11.828.607,68		
	f	908.049.394,98		
Beschikbaar metaalsaldo	f	139.029.474,76		
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is.		347.573.687,—		

¹⁾ Waarvan in het buitenland f 28.846.779,33.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opelschb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo ¹⁾	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
13 Apr. '31	84.484	361.495	837.143	17.095	139.029	56
7 " '31	84.484	361.495	852.402	24.812	128.833	55
30 Mrt. '31	84.489	361.495	841.198	17.427	136.401	56
23 " '31	84.505	361.495	804.834	40.518	141.709	56 ^{1/2}
16 " '31	84.516	361.495	817.401	28.825	140.005	56 ^{1/2}
9 " '31	84.529	361.495	824.345	24.166	137.909	56
14 Apr. '30	64.921	367.023	815.200	18.040	123.953	55
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾
13 Apr. 1931	45.922	—	87.059	212.173	50.492
7 " 1931	44.385	—	120.166	212.019	43.266
30 Mrt. 1931	45.329	—	97.193	217.885	38.906
23 " 1931	45.663	—	82.891	220.697	38.224
16 " 1931	47.207	—	82.024	221.349	38.978
9 " 1931	47.515	—	82.266	223.835	39.290
14 Apr. 1930	51.163	—	99.044	209.348	35.054
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

¹⁾ Sedert den bankstaat van 14 Jan. '29 weder op de basis van 1/2 metaaldekking. ²⁾ Sluippost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opelschb. schulden	Discont.	Div. rekeningen ¹⁾
7 Maart 1931	831	1.324	584	847	532
28 Febr. 1931	830	1.438	571	857	526
21 " 1931	839	1.209	600	859	505
14 " 1931	838	1.257	616	859	498
8 Maart 1930	880 [*]	1.515	628	1.042	397
5 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluippost activa. ²⁾ f 100.000 bij de Ned. Bank gedeponceerd.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opelschb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
11 Apr. 1931	166.100		247.200	37.000	52.420
4 " 1931	166.300		242.100	40.600	53.220
28 Mrt. 1931	166.100		238.700	56.800	47.900
14 Mrt. 1931	118.717	43.042	246.072	46.474	44.741
7 " 1931	118.711	44.839	248.588	42.188	47.241
28 Feb. 1931	118.704	43.990	246.371	38.480	48.753
21 " 1931	118.828	44.056	245.043	37.839	49.732
12 Apr. 1930	138.888	31.519	276.077	43.282	42.662
13 Apr. 1929	167.253	18.448	306.180	35.681	48.957
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
11 Apr. 1931		113.500		***	58
4 " 1931		109.600		***	59
28 Mrt. 1931		120.700		***	56
14 Mrt. 1931	8.869	29.333	40.898	32.750	55
7 " 1931	9.035	29.680	40.693	33.389	56
28 Feb. 1931	9.028	29.288	40.598	33.801	57
21 " 1931	8.978	29.592	39.961	38.251	58
12 Apr. 1930	9.041	35.357	55.409	32.216	53
13 Apr. 1929	7.912	28.113	73.354	52.123	54
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

¹⁾ Sluippost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities Disc. and Advances	Securities
8 Apr. 1931	147.023	358.885	47.237	10.890	28.609
1 " 1931	145.387	357.057	47.409	24.629	25.685
25 Mrt. 1931	144.519	348.808	54.806	11.362	34.421
18 " 1931	142.827	347.287	54.670	8.021	29.346
11 " 1931	141.729	350.327	50.601	9.239	28.709
4 " 1931	141.762	350.722	50.204	10.639	30.039
9 Apr. 1930	160.781	359.250	60.579	6.288	11.063
22 Juli 1914	40.164	29.317		33.633	

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
			Bankers	Other Accounts		
8 Apr. '31	33.400	9.863	59.507	34.000	48.138	46 ^{1/2}
1 " '31	30.350	17.243	58.788	34.693	48.330	43 ^{19/32}
25 Mrt. '31	27.695	9.500	57.704	33.711	55.711	55 ^{7/32}
18 " '31	28.905	10.500	59.796	33.228	55.540	53 ^{19/32}
11 " '31	30.435	8.757	59.275	33.469	51.402	50 ^{19/32}
4 " '31	34.395	7.827	66.613	34.412	51.040	47 ^{1/16}
9 Apr. '30	55.862	15.168	65.251	36.657	61.531	52 ^{1/2}
22 Juli '14	11.005	13.736	42.185		29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot a.d. Staat
3 Apr. '31	56.097	739	6.941	25.364	19.372	2.941	3.200
27 Mrt. '31	56.116	739	6.939	26.451	19.368	2.858	3.200
20 " '31	56.103	726	6.912	25.447	19.364	2.882	3.200
13 " '31	56.095	714	6.947	25.559	19.363	2.902	3.200
4 Apr. '30	42.358	269	6.913	23.868	18.758	2.697	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen ¹⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort. k.	Parti-culleren
3 Apr. '31	5.082	2.631	79.465	2.420	8.884	10.612
27 Mrt. '31	5.082	2.280	77.864	2.399	9.374	12.577
20 " '31	5.082	2.286	77.370	2.677	9.180	11.884
13 " '31	5.082	2.203	77.810	3.145	9.313	11.118
4 Apr. '30	5.395	1.823	71.576	3.518	3.007	6.798
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

¹⁾ Sluippost activa.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

14 April 1931.

De tarwe-markt heeft ook deze week geruimen tijd haar weifelend karakter behouden en nog altijd speelden de groote voorraden van den Farm Board daarbij een groote rol. Zij blijven de markt bedreigen, welke bedreiging nog sterker werd gevoeld, nu de nieuwe oogst der wintertarwe in de Vereenigde Staten er blijkens de laatste berichten zoo goed voorstond. Volgens het op 9 April te Washington gepubliceerde maandelijksche oogst-rapport wordt de opbrengst zelfs geschat op 644 miljoen bushels, terwijl die het vorige jaar 604 miljoen heeft bedragen. Verder deelt het Internationaal Landbouwinstituut te Rome mede, dat in de 14 landen van het Noordelijk halfrond, waarvan gegevens zijn binnengekomen, de met wintertarwe bezaaide oppervlakte 129 miljoen acres bedraagt tegen 125 miljoen in 1930. Dit totaal bevat ook de met wintertarwe bezaaide oppervlakte in Oekraïne, doch, zelfs wanneer die niet wordt meegerekend, valt er slechts een vermindering van 500.000 acres te constateeren. Het zal dus van groote betekenis zijn, hoe de uitzaai der zomertarwe in Canada, de Vereenigde Staten en Rusland uitvalt. Ondanks de groote hoeveelheden tarwe, welke er bij voortdurende beschikbaar zijn en de zeer goede vooruitzichten voor de wintertarwe der Vereenigde Staten, is tarwe deze week eigenlijk over het algemeen niet flauw geweest en tenslotte is er zelfs een flinke prijsverhoging ingetreden. Weliswaar namelijk is men zich voortdurend bewust, dat verkoop voor export op eenigszins groote schaal van de tarwe van den Farm Board, waartoe de Board toch waarschijnlijk wel zal moeten overgaan, vóór de groote nieuwe oogst binnenkomt, tot nieuwe prijsdaling zou moeten leiden, en dat ook binnenkort de nog steeds matige verscheppingen uit Argentinië wel zullen toenemen, hetgeen eveneens een nieuwen druk op de markt met zich zal brengen, doch voorsnog zijn er verschillende oorzaken, die een vastere stemming met zich brengen. Daartoe behooren de matige verscheppingen uit Argentinië en in verband daarmee de niet te groote omvang van de naar Europa onderweg zijnde hoeveelheid. Verder de kleine verscheppingen uit Rusland, dat deze week zelfs zoo goed als geen tarwe heeft afgeladen. Dat binnenkort weer meer tarwe uit Rusland zal worden verscheept, wordt wel algemeen aangenomen, doch voor het oogenblik althans steunt de geringe omvang der Russische verscheppingen de markt. Dan zijn er de voor den uitzaai der zomertarwe weinig gunstige weersomstandigheden in de Vereenigde Staten en de verwachting, dat die uitzaai in ieder geval kleiner zal zijn dan in 1930 en het hier en daar bestaande vermoeden, dat de Farm Board ondanks zijn verzekering van het tegendeel, toch in het nieuwe seizoen wel door de omstandigheden gedwongen zal zijn om op de een of andere wijze de tarweprijzen te blijven steunen. Bovendien is er nu in Frankrijk ernstig sprake van, dat het veroorloofde percentage buitenlandsche tarwe van 10 op 20 zal worden verhoogd en de geruchten over de kans op althans tijdelijke verlaging van het Deutsche invoerrecht op tarwe voor de resterende maanden van het oogstjaar. In dat vooruitzicht werd deze week in Duitschland reeds meer Canadeesche tarwe gekocht en algemeen wordt op toename der Deutsche en Fransche inkoop gerekend. Daarbij vindt vooral Australische tarwe nog geregeld koopers in China en de groote verscheppingen naar niet-Europesche destinaties blijven bij voortdurende de markt steunen. Tot de redenen voor de prijs houdende stemming aan de tarwemarkt behoorde deze week niet meer het slechte weder in Frankrijk, want de weersomstandigheden zijn daar den laatsten tijd beter geweest en de vooruitzichten voor de te velde staande tarwe zijn daar veel verbeterd. Later was het weder in Frankrijk weer slecht. De cijfers, die deze week over het in Duitschland te velde staande graan zijn gepubliceerd, wijzen op een vrij wat minder gunstigen stand dan een jaar geleden. De vraag in Engeland was deze week nu en dan lang niet onbevredigend en dat na het bekend worden van de hooge opbrengststraming voor de Amerikaanse wintertarwe niet een prijsdaling, doch aan de overzeesche markten zelfs een verhoging is gevolgd en ook Europa zijn iets betere stemming bleef behouden, wijst duidelijk op den beteren grondtoon, dien de markt tegenwoordig bezit, doch die door velen slechts als tijdelijk wordt beschouwd. Intusschen lijkt het wel, alsof de tegenstand der producenten tegen de zeer lage tegenwoordige tarweprijzen sedert korten tijd is toegenomen. Op 13 April was de tarwemarkt zelfs zeer vast met veel zaken naar Europa, vooral ook naar Engeland en de Middellandsche Zee.

In de exportlanden was tarwe, vooral in Argentinië, aanmerkelijk hooger. Het slot was aan de Argentijnsche termijnmarkten 20 à 30 centavos per 100 KG. hooger dan een week tevoren, nadat in het begin der week een verlaging van 5 à 15 centavos had plaats gevonden. Juli- en September-tarwe kwam te Chicago ongeveer 2 dollarcent per 60 lbs. hooger dan op 6 April, terwijl de verhoging te Winnipeg eveneens 2 cent bedroeg. Aan deze beide markten was de prijs in het begin der week eerst 1 à 1½ cent gedaald.

Voor rogge blijven in Duitschland de betere prijzen zich goed handhaven en onder den invloed der zeer vaste markt voor voedergranen in spoedige posities, kon ook overigens de roggemarkt eenige verbetering ondergaan. Het schijnt, dat de bekende groote Rotterdamse voorraden Russische rogge nu sterk zijn verminderd en terwijl de vraag, die in Nederland eenige weken slecht was geweest, zich herstelde en weder vrij groote verkoopen uit dien voorraad tot stand kwamen, vond tevens eenige prijsverhoging plaats. Uit Rusland werd weder meer rogge verscheept dan langen tijd het geval is geweest, doch van verontrusting omvang was de hoeveelheid niet. Rogge is bij de sterk gestegen prijzen van spoedige maïs en gerst weer verreweg het goedkoopste voedergraan.

Voor maïs valt een merkwaardig hooge premie voor spoedige posities te constateeren. Daar onlangs de verscheppingen van Argentinië gedurende eenige weken klein zijn geweest en uit Roemenië eveneens zeer weinig maïs is afgeladen, terwijl bovendien het vertrek der booten uit de Donauhavens met zeer groote vertraging in zijn werk gaat, is spoedige maïs in alle Europesche invoerlanden schaarsch. Het zachtere weder heeft wel in Engeland de vraag doen afnemen, doch in Nederland en België bestaat nog flinke kooplust en de aanvoeren zijn te klein om in de bestaande vraag te voorzien. Spoedige maïs is dan ook deze week weder sterk in prijs gestegen, ofschoon toch in het begin der week vrij veel Platamaïs in Nederland is aangekomen. De uitermate vaste stemming voor spoedige maïs heeft geleidelijk ook pas gestoomde en ladende Platamaïs in prijs doen stijgen, temeer omdat ook daarvan het aanbod niet groot was. Op verschillende dagen der week vonden daarom in die posities levendige zaken plaats tot stijgende prijzen naar Nederland en België, terwijl daarvoor nu en dan ook in Engeland goede kooplust bestond. In verband met den zeer grooten Argentijnschen oogst waren de Argentijnsche termijnmarkten eerst niet vast, maar later is een vastere stemming ontstaan. Misschien hing die samen met de overigens nog al onwaarschijnlijke geruchten omtrent plannen der Argentijnsche regering tot stabilisatie van den maïsprijs, maar vermoedelijk zal de vaste stemming voor spoedige maïs wel de voornaamste reden zijn geweest, terwijl de Argentijnsche landbouwers zich wegens den lagen prijs bovendien niet haasten met het ter markt brengen van hun maïs. Tenslotte is dus ook Platamaïs op latere aflading duurder geworden, doch de ondernemingslust daarvoor is bij voortdurende gering. Uit Roemenië en Bulgarije is het aanbod van maïs klein. Slechts enkele afgeladen partijen werden deze week naar Nederland verhandeld, doch voor verdere posities worden in vergelijking met Platamaïs, die immers op aflading veel goedkooper te koop is dan in spoedige posities, te hooge prijzen gevraagd. Op 13 April was ook maïs zeer vast en voor reeds afgeladen Platamaïs bestond groote kooplust, vooral in Nederland. Alle aanbod van verscheippers werd tot stijgende prijzen grif opgenomen en aangekomen partijen alsmede alle maïs, die nog in April zal arriveeren, konden eveneens verder in prijs verbeteren. In Engeland werden verscheiden ladingen voor spoedige belading verhandeld en Argentinië reageerde op deze groote zaken met een aanmerkelijke prijsverhoging. Het slot was aan de Argentijnsche termijnmarkten 15 à 30 centavos per 100 KG. hooger dan een week tevoren. Naar Nederland werden weder eenige zaken gedaan in Nederlandsch-Indische maïs.

Voor gerst toont de markt veel overeenstemming met die voor maïs. Ook hier kleine verscheppingen en hooge prijzen voor spoedige partijen en weinig kooplust voor latere verschepping. Werkelijk stoomende Donaugerst is deze week naar Nederland tot stijgende prijzen verhandeld, al is de premie boven latere verschepping daarvoor lang niet zoo groot als voor maïs (Platamaïs op zomer-aflading staat te Rotterdam 20 pCt. beneden aangekomen partijen), doch voor booten, die nog aan den Donau worden opgehouden en voor latere verschepping is de vraag eigenlijk niet levendig. Meer kooplust bestond er op aflading voor Canadeesche gerst, waarin op April en Mei aflading nu en dan vrij omvangrijke zaken werden ge-

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	5/11 April 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	5/11 April 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1931	1930
Tarwe	26.194	295.080	405.702	—	9.515	10.630	304.595	416.332
Rogge	9.049	111.382	125.329	—	105	17.807	111.487	143.136
Boekweit	192	6.416	4.115	—	145	889	6.561	5.004
Mais	27.377	306.248	301.794	1.392	73.803	56.773	380.051	358.567
Gerst	4.782	171.635	160.876	1.873	16.590	14.460	188.225	175.336
Haver	2.418	91.921	64.700	—	1.073	1.798	92.994	66.498
Lijnzaad	21.387	61.070	22.794	11.401	177.935	92.511	239.005	115.305
Lijnkoek	5.775	25.416	50.531	—	107	—	25.523	50.531
Tarwemeel	2.541	28.110	25.584	759	12.018	9.135	40.128	34.719
Andere meelsoorten	15	15.922	5.501	—	4.608	—	20.530	5.501

daan, tot eenigszins stijgende prijzen. Aan de termijnmarkt te Winnipeg kwam een prijsverhoging tot stand, die van 6 tot 13 April 2¼ dollarcent per 48 lbs. heeft bedragen.

Haver is deze week, vooral wat spoedig beschikbare partijen aangaat, eveneens vrij wat vaster gelopen. Uit Rusland werd geen haver afgeladen en uit de te Rotterdam aanwezige voorraden Russische haver werd tot stijgende prijzen meer verkocht dan in de voorafgaande weken. Ook Platahaver vond beteren afzet en naar Engeland alsmede vooral naar België werden op een wat hooger prijspeil meer zaken gedaan. De vaste stemming had ook naar Nederland nu en dan zaken in Platahaver tengevolge.

SUIKER.

In de afgelopen week waren de verschillende suikermarkten aanvankelijk vast gestemd. In de tweede helft der week maakte zich hier en daar een kleine reactie voelbaar. De besprekingen te Parijs hebben tot nu toe als resultaat gehad, dat overeenstemming werd bereikt omtrent den maximum prijs, welke op 2.— d.c. f.o.b. Cuba werd vastgesteld, op welk niveau een zeker gedeelte der achtergehouden voorraden van de hand gedaan mag worden, terwijl, zoodra de prijs op resp. 2¼ d.c. en 2½ d.c. zal zijn aangeland, verdere hoeveelheden mogen volgen.

In Amerika bestond goede kooplust voor ruw suiker en werd ca. 1.35 d.c. c. & f. basis Cubasuiker betaald voor eenige scheepsladingen. Naderhand verhoogden verkoopters hun vraagprijzen op 1.40 d.c.

Ook de New-York termijnmarkt was aanvankelijk nogal actief en noteeringen trokken geleidelijk aan, om in de helft der week echter weder af te brokkelen, zoodat het slot op dezelfde noteeringen kwam als de opening, met de volgende cijfers: Mei 1.30; Juli 1.39; Sept. 1.46; Oct. 1.50 en Dec. 1.55, terwijl de laatste noteering voor Spot. Centr. 3.35 was.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 49.000 tons, de versmeltingen 52.000 tons tegen 74.000 tons verleden jaar en de voorraden 315.000 tons tegen 421.600 tons.

De laatste Cuba-statistiek luidt als volgt:

	1931	1930	1929
	tons	tons	tons
Productie	2.734.000	3.380.000	4.200.000
Voorr. overgebracht per 1/1	1.418.000	321.000	193.000
Weekontv. afscheephavens .	31.000	21.561	25.903
Totaal sedert 1/1 N. Oogst	1.108.284	1.771.121	2.815.294
Weekexport	35.066	31.958	135.720
Totale export sedert 1/1 ..	535.893	519.192	1.610.267
Voorraad afscheephavens .	1.646.955	1.587.078	1.347.205
„ binnenland	1.938.152	1.587.318	1.358.803
Aantal werkende fabrieken	76	148	141

Aangaande de in het vorig verslag opgenomen raming van F. O. Licht van de met bieten te beplanten oppervlakte, schrijft deze statisticus in zijn maandbericht over het cijfer voor Rusland het volgende: Het cijfer van 1.382.000 H.A. werd door officiële zijde gepubliceerd en wijst op een te verwachten vermeerdering van den uitzaai van 32.4 pCt. in vergelijking met den uitzaai van verleden jaar. Indien men in aanmerking neemt, dat de Russische suikerindustrie niet in staat was verleden jaar de bieten-opbrengst te verwerken, blijft het meer dan twijfelachtig, om niet te zeggen onmogelijk, dat de opbrengst van den zooveel grooteren uitzaai verwerkt zal kunnen worden. Licht twijfelt er zelfs aan, of de voor uitzaai bestemde oppervlakte wel met bieten beplant zal worden.

In Engeland was de stemming zeer rustig zoowel op de ruw suikermarkt als op de termijnmarkt. De noteeringen op de Londense termijnmarkt liidden aan het slot als volgt: Mei Sh. 6/6, Aug. Sh. 6/9¼, Dec. Sh. 7/1 en

Maart Sh. 7¼ voor Ruwsuiker basis 96 pCt. Riet, c.i.f.

C. Czarnikow bericht, dat de Fransche suikerproducenten overeengekomen zijn 170.000 tons witte suiker van Fransche origine en 20.000 tons uit de Koloniën te blokkeeren, terwijl getracht zal worden den uitzaai dusdanig te beperken, dat de opbrengst niet hooger dan 800.000 tons zal bedragen. Met dit laatste beoogt men een spoedige likvidatie van het geblokkeerde surplus, zoo mogelijk binnen 2 jaar.

Op Java heeft de V.I.S.P. slechts ca. 4500 tons tot de oude prijzen kunnen verkoopen.

Hier te lande was de stemming vooral in navolging van Hamburg prijshoudend. In de afgelopen weken werden 15 à 20.000 tons Russische Kristalsuiker voor Nederlandsche rekening gekocht met het doel deze op de Amsterdamsche termijnmarkt te leveren. Dit schijnt echter niet mogelijk, aangezien de emballage niet aan de in de contracten voorgeschreven eischen voldoet. De noteeringen op de Amsterdamsche termijnmarkt gaven aan het einde der week de volgende cijfers te zien: Mei f 8%, Aug. f 9.—, Dec. f 9½ en Mrt. f 9¼. De omzet bedroeg 2650 tons.

KATOEN.

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens. (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '30 tot 3 Apr. '31	Overeenkomstige periode	
		1929/30	1928/29
Ontvangsten Gulf-Havens. }	***	7927	8836
„ Atlant.Havens }	***	1157	1667
Uitvoer naar Gr. Brittannië	***	3749	3970
„ „t Vasteland etc.	***	1033	1286
„ „ het Orient	***		

Voorraden.

(In duizendtallen balen).

	3 Apr. '31	Overeenkomstig tijdstip	
		1930	1929
Amerik. havens.....	***	1799	1632
Binnenland	***	1114	711
New-York	***	94	144
New Orleans	***	430	301
Liverpool	452	380	710

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons. Manchester, d.d. 8 April 1931.

Prijzen voor Amerikaansche katoen liepen Donderdag 7 punten terug en gisteren weer 3 punten. Gisteravond sloot New-York 15 tot 21 punten en vandaag opent Liverpool 6 tot 10 punten lager. De geschatte loco-verkoopten bedroegen te Liverpool voor deze korte week 27.000 balen, waarvan ongeveer een derde Amerikaansche katoen, meer dan 5.000 balen Zuid-Amerikaansche en bijna 8.000 balen Egyptische en Soedaneesche. Egyptische katoen is eveneens lager en gisteren daalden, tengevolge van berichten omtrent politieke complicaties in Egypte, te Alexandrië Sakellaridis Mei futures 81 punten, wat ongeveer overeenkomt met 40 punten hier.

De markt voor garens van Amerikaansche katoen toonde gisteren na de vakantie weinig levendigheid. Woensdag en Donderdag jl. kwamen voor de Midlands enkele flinke orders tot stand in grove nummers voor tricotate-goelinden, doch in de meeste andere soorten werden weinig zaken gedaan. Hoewel er zeer veel prijsaanvragen waren binnengekomen, bestond er gisteren weinig werkelijke belangstelling voor twist of weft. Sommige fabrikanten konden in ringbeams nog iets doen. Tengevolge van het terugloopen van Egyptische katoen in Alexandrië namen de

meeste koopers een afwachtende houding aan met als gevolg een zeer beperkt omzet. Over het algemeen kan men zeggen, dat er veel offertes gemaakt werden, zonder dat het resultaat daarmee in overeenstemming was.

Wat de doekmarkt betreft, heeft de Paaschvacantie geen meerdere orders gebracht. Prijsaanvragen zijn nog wel binnengekomen, zonder echter tot orders te leiden. Prijzen zijn tamelijk vast, doch tot nu toe zijn er geen voortekenen; die iemand, wat de ontwikkeling van zaken voor de toekomst betreft, hoopvoller kunnen stemmen.

Liverpoolnoteringen Oost. koersen 31 Mrt. 7 Apr.
1 Apr. 8 Apr. T.T. op Br.-Indië 1/5 $\frac{2}{3}$ 1/5 $\frac{2}{3}$
F.G.F. Sakellaridis 9,30 8,90 T.T. op Hongkong 1/0 11 $\frac{1}{4}$
G.F. No. 1 Oomra. 3,41 3,22 T.T. op Shanghai 1/3 $\frac{1}{2}$ 1/2 $\frac{1}{4}$

KOFFIE.

Sedert het vorig overzicht was de markt onafgebroken kalm gestemd. De wisselkoers in Brazilië zakte na een kleine fluctuatie weder in en kwam op 3 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{16}$ d. per Milreis, hetgeen de laagste stand is, ooit bereikt. Daarna steeg hij $\frac{1}{16}$. De kost- en vrachtaanbiedingen van Brazilië daalden in overeenstemming hiermede, zoowel voor Rio als voor Santos, bij de meeste afladers nog -/6 a 1/- per cwt.

Ook ditmaal valt niet over belangrijk nieuws uit Brazilië te berichten. Een officieel bericht van den Nederlandschen Gezant te Rio de Janeiro geeft thans een vertaling van het regerings-decreet van 11 Februari l.l., en hoewel verschillende paragrafen daarvan reeds vroeger bekend zijn geworden en te dezer plaatse medegedeeld, volgt hieronder volledigheidshalve nog een kort uittreksel van den inhoud. In de eerste plaats blijkt, dat de Federale Regeering van Brazilië den aankoop gelast van den voorraad koffie, welke vermoedelijk op 30 Juni a.s. nog teruggehouden zal zijn, met uitzondering van den voorraad, gekocht door den Staat Sao Paulo op grond van de bepalingen der leening van £ 20.000.000.— De prijs zal niet hooger mogen zijn dan 60 Milreis basis typé 5 Santos en de bedoeling is de koffie voorloopig van de markt te houden. De koffie, welke niet aan de Regeering verkocht wordt, zal in chronologische volgorde worden vrijgemaakt tot een hoeveelheid van jaarlijks ten minste een tiende gedeelte van den voorraad, welke op 30 Juni a.s. zal blijken te bestaan. Ook wordt voor de eerste vijf jaren een belasting van één Milreis per struik ingevoerd op nieuwe aanplantingen over het geheele nationale grondgebied. Verder wordt bepaald, gelijk dit reeds was vastgesteld in de overeenkomst met de bankiers, welke de hierboven genoemde leening hebben verstrekt, dat vanaf 1 Juli 1931 de nieuwe oogsten vrij naar de afscheephavens zullen worden vervoerd, met dien verstande, dat maandelijks niet meer dan 1/24 van den loopenden en den geschatten daarop volgende oogst zal worden aangevoerd. Ten slotte wordt de reeds zoo vaak besproken belasting in natura in het decreet vermeld. Het heet, dat deze belasting zal worden geheven over de oogsten, uitgevoerd vanaf 1 Juli a.s. en dat zij over de oogsten 1931/32 en 1932/33 20 pCt. zal bedragen; voor de volgende oogsten kan zij verhoogd of verlaagd worden in overeenstemming met de eischen van de consumptie.

Wat van dit alles in werkelijkheid uitvoerbaar zal zijn, moet worden afgewacht, doch in elk geval zal nu op 1 Juli moeten blijken of het de Braziliaansche Regeering ernst is om den handel in koffie van de volgende oogsten vrij te laten. Op grond van de ramingen der beide volgende oogsten moet dan verwacht worden, dat zeer groote dagelijkse aanvoeren naar de haven van Santos zullen worden doorgelaten wanneer uitvoering wordt gegeven aan de bepaling, dat maandelijks 1/24 van den loopenden oogst en van de raming van den daarop volgende oogst zal worden aangevoerd, zelfs indien men kans ziet de heffing van een belasting van 20 pCt. in natura door te voeren. Aan dit laatste echter wordt nog steeds door velen getwijfeld, daar het feitelijk de grootste dwaasheid is om koffie te produceren, dan een deel ervan te vernietigen en te trachten de consumenten daarvoor te laten betalen.

De voorraad, in de binnenlandsche pakhuizen van Rio de Janeiro teruggehouden, bedroeg volgens uit Rio ontvangen telegram, op 31 Maart 1.367.000 balen tegen 1.401.000 balen op 15 Maart, hetgeen een vermindering beteekent van 34.000 balen.

De limiet voor de dagelijkse aanvoeren in de haven van Rio is vastgesteld voor de tweede helft van de maand April op 23.245 balen tegen 17.162 balen voor de eerste helft.

Aan de Rotterdamsche termijnmarkt sluit de notering van Mei $\frac{1}{4}$ ct. lager dan een week geleden, doch voor

de verder verwijderde maanden slechts $\frac{3}{8}$ ct. lager.

De afzet in loco bleef beperkt bij onveranderde officieele noteringen van 27 ct. per $\frac{1}{2}$ K.G. voor Superior Santos en 25 ct. voor Robusta.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verschepping zijn thans ongeveer 36/6 a 38/- per cwt. en van dito Prime ongeveer 38/6 a 40/-, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verschepping, bedragen 23/6 a 24/-.

Nederlandsch-Indië bleef zoowel voor gewasschen als voor de ongewasschen Robusta-soorten zoo goed als onveranderd. De noteringen in de eerste hand zijn op het oogenblik:

Palembang Robusta, April-verschepping, 15 $\frac{1}{4}$ ct.; Benkoelen Robusta, April-verschepping, 16 $\frac{1}{4}$ ct.; Maudheling Robusta, April-verschepping, 17 $\frac{3}{8}$; W.I.B. f.a.q. Robusta, April-verschepping, 23 ct., alles per $\frac{1}{2}$ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.
13 April	\$ 4.52	\$ 4.75	\$ 4.86	\$ 4.92
7 April	„ 4.62	„ 4.85	„ 4.93	„ 5.03
30 Maart	„ 4.92	„ 5.07	„ 5.15	„ 5.26
23 Maart	„ 5.01	„ 5.12	„ 5.21	„ —

Rotterdam, 14 April 1931.

Mededeeling van de Vereeniging voor den Goederenhandel te Rotterdam.)

Noteringen en voorraden in Brazilië.

Data	te Rio		te Santos		Wisselkoers te Rio op Londen
	Voorraad (In Balen)	Prijs No. 7)	Voorraad (In Balen)	Prijs No. 4)	
13 Apr. 1931	281.000	12.250	1.112.000	17.700	3 $\frac{1}{4}$ pence
6 „ 1931	264.000	12.525	1.029.000	17.700	3 $\frac{1}{8}$ pence
30 Mrt. 1931	236.000	12.675	1.093.000	17.500	3 $\frac{1}{8}$ pence
13 Apr. 1930	349.000	15.175	1.150.000	21.000	5 $\frac{1}{2}$ pence

) In Rel.

Ontvangsten uit het binnenland van Brazilië in Balen.

Data	te Rio		te Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
11 Apr. 1931....	96.000	3.307.000	220.000	8.982.000
11 Apr. 1930....	45.000	2.441.000	228.000	7.824.000

VRACHTENMARKT.

Graan van Noord-Amerika. Van de St. Laurence was de stemming iets beter, in het bijzonder voor April verschepping. De vrachten zijn iets opgelopen. In Montreal werd een boot in lading gelegd voor Rotterdam, beginnende met een partij van 20.000 qtrs. tegen \$ 0.10, terwijl een boot van ca. 30.000 qtrs. werd opgenomen naar Marseille en/of Genua tegen \$ 0.13 naar één en \$ 0.13 $\frac{1}{2}$ naar beide havens, met de optie Middellandsche Zee tegen een basis vracht van \$ 0.13 $\frac{1}{2}$ naar één haven.

La Plata Rivier. Deze markt was in de afgelopen week iets beter, alhoewel de belangstelling van bevrachters hoofdzakelijk uitging naar kleinere booten, waarvoor tot 19/3 betaald werd voor April en tot 19/- per Mei, van niet boven San Lorenzo naar U.K./Continent, in één geval met de optie Middellandsche Zee tegen 2/6 en Adriatische tegen 3/9 extra. Voor prompte booten van middelmatige grootte werd 17/6 betaald van niet boven San Lorenzo naar Londen, Hull, Antwerpen of Rotterdam en naar U.K./Continent 18/6.

De Zwarte Zeemarkt was gedurende het grootste gedeelte van de vorige week flauw, doch werd tegen het einde van de week levendiger en verscheidene booten van 5800 tot 8000 ton zijn opgenomen voor April laden tegen 10/3 tot 10/6, al naar gelang van de grootte, basis Continent.

Kolen van het Vereenigd Koninkrijk. De kolenmarkt was nog buitengewoon flauw, natuurlijk mede tegevolge van de feestdagen, en de zaken waren in alle richtingen bijzonder schaarsch. Van Zuid-Wales werd afgesloten naar: Kopenhagen 4/6, Lissabon 6/3, Alicante 7/-, Carente 7/-, Genua of Savona 6/3, Tripoli 9/6, Alexandrië 7 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$, Dakar 6/9, Las Palmas 6/9, Rio 8/11, Villa Constitution 10/-, optie Rosario 10/6, Colon 12/- en beneden La Plata rivier 10/-; en van de Oostkust werd afgesloten naar: Elbehaven 3 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$, Gent 2 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$, Bordeaux 5/-, Oran 6/9, Catania 8/6, West-Italië 6/3, Ancona/Ravenna 7/9 één, 8/3 beide havens, Piraeus/Zea/Syra 7/- één, 7/6 beide havens, en Buenos Aires 10/-.